

"Az értelem átlátszóvá teszi a dolgokat a szellem számára. De ami átlátszó, azt nem látjuk. Az átlátszatlant látjuk az átlátszón keresztül, azt a sűrűséget, ami rejtve volt addig, amíg az átlátszó nem volt átlátszó. Vagy a porszemeket látjuk az ablaküvegen, vagy a tájat az üveg mögött, de sohasem magát az üveget. Letörölni a port is csak azért érdemes, hogy láthassuk a tájat. Az értelemnek azért kell kifejtenie hatását, hogy elérjen a titkokig, a bizonyíthatatlanig, ami maga a valóság. A meg nem értett elrejt a megérthetlent, éppen ezért szükséges kiküszöbölni."

Simone Weil

Vázlatok

(dobogókői „szilánkok”)

A vörösbegy költöző madár volt. Génjeibe volt írva a vándorlás törvénye, mint a többi költöző madárnak. Aztán valamikor a huszadik század legvégén egyre több madár gondolta úgy itt, a városokban, hogy nem költözik. Pedig kemény telek voltak akkor is. Vajon a természeti törvény változott meg, vagy a gének módosultak, vagy csak egyszerűen az ezredforduló közeledte volt rájuk ilyen hatással? És a mi génjeinkkel mi lesz? Mikor módosulnak végre a szeretet törvénye szerint?

✕

Csak mi mondjuk a szarkalábakat jelentéktelen virágnak, ha a tearózsához viszonyítjuk. A káposztalepke nem minősít és a rókalepke sem. Mindnek élvezi a nektárját és ezzel be is porozza. Vannak gyönyörű nők, izgalmasak és külsőleg jelentéktelen csúnyácskák. Szerencsére a természet okosabb a mi minősítési rendszerünkénél és ugyanúgy működik, mint a virágok és lepkék esetében.

✕

A Metrón kiemelt helyek az ajtó mellettiek, mert ott az embernek csak az egyik oldalára ülnek. Vállalva még azt a kellemetlenséget is, hogy nekik dül az ajtó mellett álló, mert az esetleges. Mások úgy gondolják a könnyebb közlekedés miatt van ez. De akkor mivel magyarázható, hogy a második hely a rangsorban, ha a kiemelték már beteltek, a két ajtó közötti középső hely?

✕

A hídon sötét volt és hideg, sűrű köd. Már majdnem a hegy tetején járt, de sem a köd sem a sötét nem engedett. Aztán egy forduló, pár lépés és ragyogó napkelte - rózsaszín ég, enyhe langyos szellő és madárcsicsergés.

Ha az ember felfelé halad mindig van rá remény, hogy egyszer kikerül a hideg, sötét ködből. És ha befelé halad?

✕

Megnyílt a fény kincses ládája.
A harmatcsepp rubintok
és gyémántok megcsillantak egy pillanatra,
majd elnyelte őket a szmog és a zaj.

✕

Lent élt a sötétben és várt.
A sötét, hideg földszag álomba ringatta.
Mikor megérezte a meleget
Előbújt a föld alól és kitartha
Szirmait a nap felé.
Csodálkozva látta, hogy minden
Benne gyönyörködik.

✕

Panelok között a kanapén ült.
Minden porcikáját vonzotta a föld
Miközben gondolatai a
Sirius-on csatangoltak.

✕

A zeller íze szétfolyt a szájában
Minden, amit a zeller tudott övé lett
A sötét-föld, a tavaszi rügyezés,
az illatozás és az aratás is.
A tudás szétáradt a sejtjei között,
de az agya nem fogadta be.

✕

Virágba borult.
- Mellei keményen feszültek a blúza alatt.
Beporozták és szirmai sápadni kezdtek.
- Megtapasztalta a szerelmet.
Kis, kemény, savanyú teremtés kezdett duzzadni az ág végén.
- Néha - jó ha évente - rámosolygott valaki. Egyszer még könnyet is ejtettek a betegágyánál.
A termés lassan, de határozottan nőni kezdett.
- Már nem sietett, tudta semmiből sem maradhat ki!
Az alma pirosan mosolygott a világra majd érettsége teljében lehullott.
- Már nem harcolt, csak mosolygott. Melegséget akart adni, de azt is tudta, csak a hidegségben érezni
meg. Mikor kellett, elengedte az ágat.

✕

A kutya vihogva ugrott a kerítésnek,
De a lyukon nem bújta át, a határ visszatartotta.
A főnök tajtékozva csapkodta íróasztalát, de megütni nem merte.
Nem is volt rá szüksége, elég volt elengednie egy rossz szót.
Az kibújta az asztal alatt és belemart a szívbe.

✕

Húsz millióért vette az autót.
Minden volt benne és gombnyomásra működött, még négy tartalék gumit
is adtak hozzá, de egy csöpp tartást, emberséget, értelmet, szeretet se.

✕

A gregorián ének hangjai még századok múlva is ott keringtek a katedrális oszlopai között.
A szomszéd kocsmákiabálásai is a kertek alatt.

✕

A szőnyeg hosszan kígyózott ki a szövődéből.
Átkígyózott a városon és kinn elterült a lankás dombokon.
Nyáron kombájnok dolgoztak rajta és kapáló asszonyok
Télen didergő cinkék bűjtak el mintái között.

✕

Tétlenül ült a kőbánya közepén. A hatalmas márványtömbök nagy összevisszaságban heverték körülötte.

Az egyikben asszony kuporodott újszülöttje fölé, a másikban a nagy király ült lován teljes harci díszben, a harmadikban éppen Krisztust vették le a keresztről, a negyedikben egy táncoló kislány állt kecses mozdulatlanságban. Igen, ott fenn, abban a kiálló tömbben pedig a próféta szakállát lengette a szél miközben az egyik lábát oroszlánon pihentette.

Gyönyörködött bennük, míg le nem ment a nap. Akkor, mint minden nap összecsomagolta vésőit és bement a kis kunyhóba aludni, hogy álmaiban tovább gyönyörködjön bennük.

✂

A tudósok így beszélnek a folyami rákról: legjelentősebb endokrin szerve a szemnyélben lévő X-szerv és a szinuszmirigy. Ez utóbbi fejlett neurohemális szerv. Hormonjai a vedlés és az egyedfejlődés fő szabályzói.

A folyóparton ült. A gyönyörű tavaszi napsütésben tisztán ki lehetett venni a kis parti öböl kristályos vizében táncoló állatkákat. Már azt sem értette miért kellett elnevezni őket folyami ráknak.

✂

A szál tölgyest kivágták. Csak néhány százéves óriás maradt állva az irtás szélén tanúként. Fentről az ösvény fordulójából gyönyörű kilátás nyílt meg a rétre. Húsz évig gyönyörködött benne, aztán megnőtt az új erdő és a látvány eltűnt. Már csak benne él, de ott már örökre.

✂

A hetedikre igyekezett. Az emeletek végeláthatatlanul tornyosultak előtte. Már elhagyta a harmadik emeletet, már három lépcsőfokot is fellépett. Éppen emelni kezdte a lábát, mikor gyengeség fogta el. Eszébe jutott, az a szép virág, amit a harmadik és a második közötti fordulóban látott. Egy persze visszafordult. Még egyszer látni akarta. Egy darabig gyönyörködött benne, aztán ismét nekigyürkőzött, de lába cserbenhagyta. Nem volt elég ereje. A lenti dolgok jobban húzták, mint a fentiek. Még úgy gondolta, hogy a kettő különbözik. Elbizonytalanodott. Ott találtak rá másnap reggel, összekuporodva, de segíteni nem tudtak neki.

✂

Teljes holdfogyatkozás volt 1996. szeptember 27-én hajnalban 4-7 óra között.

Megállt a Szabadság-híd korlátjánál. A hold szürkésbarna korongja a Gellérthegy lejtőjén állt. A Föld szennyes, barna árnyéka rávetődött krátereire és völgyeire. Onnan nézve teljes Napfogyatkozás volt. A hőmérséklet száz fokokat zuhant és ami néhány perce tűzforró volt jéggé dermedt. Most fönny, egészen az északi pólus környékén kigyulladt egy kis fény. Még csak néhány hegyet világított meg a Nap, de a Hold egész képe derűsebb lett. Ahogy lassan bekúszott a Gellérthegy fái közé mosolya egyre szélesedett. A sábesz szikrázott a fején. A másik oldalon - keleten - az ég egyre világosabb lett. Lándzszerű sugarak törtek elő a Közgáz mogorva tömbje mögül, de a Gellérthegy sötét sziluettjét még körberagyogta a Hold növekvő fénye. A hídon a megszokott hajnali rohanásban dübörögtek át az autók és a villamosok. A rakparton most kötött ki egy rendőr motoros és csak a galambok egy csapata szállt fel magasan a házak fölé, hogy még egyszer gyönyörködjön a fények játékának csodájában.

✂

A kis, szobai csobogó halkán dúdolgatott magában. A takarítás, a rádió és Tv, majd az utcai és családi zajok elnyomták a hangját, de őt ez nem zavarta. A víz körbe-körbe járt. A szivattyú felnyomta a zeolit szikla tetejére, ahonnan aztán a zeg-zugos lyukakon, barlangokon át visszacsorgott a tálba. Közben mesélt a zeolitnak a forrásról, a felhőkről és a tengerről. A zeolit csöndben hallgatta, mert ismerte már a víz összes meséjét. Tudta, nyughatatlan fajta. Itt sem marad meg. Elpárolog, ki az ablakon és felhővé, vagy harmattá válva visszatalál a testvéreihez. Így aztán csak hallgatott.

✂

Sokáig azt hitte a százszoros termést jó cselekedetei hozzák meg. Csak nagyon későn jött rá: először érett kalásszá kell lennie. A többi már nem rá tartozik.

✂

Tizennyolcezer-kettőszázötvenedszer húzott el már felette a Vega, s még arra sem volt képes rájönni, mitől fáj néha a feje.

✂

Vertikális logika: május volt, minden zöldellt, a szél g-mollban füttyült a lombok között. Szeretettel nézett a kismacskára, aki a lábához dörgölődött.

✂

A hibiszkusz éjszaka nyitja szét bimbóját. Csodálatos formáját színeit és illatát a denevérnek szánja, aki beporozza. Pedig a denevér vak. Úgy kellene élnünk, mint a denevérek: vakon szolgálni az életet.

✂

A kondorkeselyű és a giliszta is harmonikusan él a környezetével, pedig nem tud róla. Mi tudjuk, hogy nekünk is ez lenne a dolgunk, de már nem élünk harmóniában a környezetünkkel. Ez lenne a tudásunk ára?

✂

A gyík behunyta a szemét. Mintha elaludt volna. A szúnyog előtte tíz centire keresgélt valamit a boróka tüskék között. A gyík nem sietett. Tudta, hogy még két centit kell közelebb jönnie. Addig aludt egy keveset. Mikor a szúnyog odaért egyetlen mozdulattal bekapta. Kicsit rágta, lenyelte, majd ismét becsukta a szemét. A gyík tud a tao-ról. Mikor fogunk mi emberek így cselekedni?

✂

A fiatal szarvasbikák üvöltésétől zengett az erdő. Az öregek csak dörmögtek, morgolódtak. Ők már tudták, hogy nem a hangerő számít. Hallottam már nyolcvanéves öreg embert is üvöltözni haragjában. Ő vajon miért nem tudja, amit a szarvasok?

✂

A kis vörösbegy szeme a kukacra volt állítva, mert mindig éhes volt. Nem vette észre a bokor alatt lesben álló macskát. Így aztán bekapta a kukacot, őt meg a macska. Ez a baj a specialistákkal, a sztahanovistákkal és a zsenikkel is. A túlhajszolt képességek, vagy készségek miatt néhány olyan apró, de lényeges dologra nem figyelnek oda, mint a harmónia, a derű, vagy a másik ember.

✂

A terasz sarkában, a fűcsomók között kis hangyaboly. Az apró gyepi hangyák szorgalmasan dolgoznak. Délben megjelent két vörös rablóhangya. Körbejárták a fészket. Délután szélesebb vágásban több száz rablóhangya érkezett. Leöldösték a védekezőket és elvitték a bábokat, hogy rabszolgákat neveljenek belőlük. Évmilliók óta zajlik a folyamat. Mi - nevetséges módon - ugyanezt történelemnek nevezzük.

✂

Ha Istent nagyon messze képzeljük magunktól, áttekinthetlenné és reménytelenné válik a hozzá vezető út. Ha túlságosan közel, akkor a kisujjunkt sem mozdítjuk felé, mert úgy gondoljuk bennünk van. Valószínűleg az ellenségünk az ideális távolság hozzá, de a látásunk, hallásunk és összes érzékszervünk pont ezen a távolságon működik a legkevésbé hatékonyan.

✂

Istenhez közel férközni két alapvető úton lehet. Vagy felismerés és megismerés, azaz egyre bővülő tudás útján - ez a teológusok, a tudósok, az ezoterikusok és a spiritiszták útja (lásd Bábel tornya) -, vagy szerelembe esés útján - ez a szentek, karizmatikusok és misztikusok útja. A többieknek semmi más dolguk nincs, csak várakozni arra, hogy vagy ilyenné, vagy olyanná váljanak? Mégis, ott van Juli néni és Pali

bácsi Alsószömörécén. Ők egyszerűen csak normális emberek a szó autentikus értelmében. Ők már Isten tenyerén élnek.

✕

A táplálékszerzés létfontosságú. Ennek érdekében olyan tökéletes szerveket fejlesztett ki a természet, mint a vaddisznó orra, amely képes négyzetcentiről négyzetcentire átvizsgálni egy erdőt akár húsz centi mélységben, vagy a szender csápját, amivel repülés közben képes "tankolni" a legkisebb virágok nektár pórusaiból is.

A vallásos emberek létfontosságúnak mondják istenükkel való kapcsolatukat, de ehhez még nem alakult ki a fentiekhez hasonló, tökéletes szervük. Az evolúció nem kapkod.

✕

Fenn ült a Mont Blanc csúcsán. Büszke volt. Egész Európa alattam van - gondolta. Eszébe sem jutott, hogy a Nap 150 millió kilométerre van még a feje felett.

✕

A mágnes vonzása közismert. Az ismeretlen vonzásáról a nagy felfedezők mesélnek nekünk, akik még a föld vonzását is képesek voltak legyőzni a holdon tett egyetlen lépésért. De egy szempár vonzása kiszakíthat a társadalmi, vallási gyökereidből, ledöntheti előítélet és megszokás és hagyomány betonfalait, s ha enged a szorítása már más emberként állsz a világban. Mi lesz veled, ha megérezed Isten szeretetét? És ha Ő megérzi a tiédet?

✕

A szarvasoknak nincs etikettjük, sem illemkódexük, pedig érintkezési, üdvözlési és étkezési szokásaik nem kevésbé választékosak, mint a mieink. Furcsa módon - talán éppen ezért - még sincs köztük deviáns.

✕

A sötétség a fény hiánya. A fény a sötétség hiánya. Mégis, Isten gondoskodott róla, hogy ne veszítsük el végképp reményünket a sötétség birodalmában. Ha éjszaka van - ott a Hold. Ha nincs Hold - ott vannak a csillagok. Ha nincsenek csillagok - ott a sok szentjános bogár, s ha éppen tél van - a hópelyhek milliárdjai világítanak.

✕

A jó és a rossz tudásán alapszik a civilizáció, a kultúra, a demokrácia, a jogrend és az összes írott és íratlan emberi szabály. Ha nem tudnánk róluk vajon lenne-e ember a földön? És Föld lenne-e?

✕

Ma a kvarkok geometriai sokféleségén vitatkoznak a fizikusok. Vajon Juli néni, aki a lépcsőházat takarítja tudja-e már mit jelent számára, hogy a Föld gömb alakú? S egyáltalán, kell-e neki ezt tudnia?

✕

Az ember és a betegségek kapcsolata hasonló az autó és az autó tolvaj kapcsolatához. Ha néha sikerül is a rendőrségnek egy-egy nagyobb bandát lelepleznie, holnap másik banda tűnik fel. Amíg autó lesz, lesz autó tolvaj is! S amíg lesz ember, lesz betegség is.

✕

Az űrkutatás és az információs technológia talán legnagyobb haszna, hogy rádöbbenhettünk általuk milyen csodálatosan kicsi és törekeny a Föld. Megláttuk a messzi űrből és mindenki megtudta bajait. Ennek ellenére még sokan vagyunk akik laposnak, végtelennek és a mindenség közepének tartjuk.

✕

A kövek lelke állandóan az időtlenségben lebeg. A fáké, rovaroké csak télen. Az emlősöké és madaraké, csak alvás közben. Az emberé pedig még sokszor alvásban sem, csak néha, egy-egy ritka, kivételes pillanatban. Valószínűleg ezért vagyunk annyira dilisek.

✂

Egy céget, egy társadalmi szervezetet, egy közösséget nem a neve tart össze, nem is az eredményessége - bár sokszor ezzel mérjük nagyságát - hanem a szelleme. Mivel ez többnyire nem látszik, úgy gondoljuk állandóan bizonyítanunk kell létezését. Ezért adunk neki nevet, választunk vezetőket, építünk ki szervezetet és működési rendet, alakítunk ki liturgiát és fogalmazunk meg credot. És ez így jó. Érdekes módon, amikor a szellem már nincs jelen, a forma még hosszú ideig működőképes. A szellem általában akkor szokott elköltözni egy közösségből, ha elkezdjük észrevenni a másik meztelenségét - hibáit.

✂

A talpmasszázs nemcsak a masszírozott egészségére hasznos. Olyan a hatása a masszírozóra, mint a szentírásbeli lábmosásé. Bensőséges kapcsolatot biztosít két ember között mégpedig az egyik legszennesebb testrészén keresztül. A világban minden lehet jelkép is. Ilyen alakjában sokszor nagyobb hatású, mint eredeti formájában.

✂

Milyen szépen tudnak az emberek egymásról beszélni, ha az egyikük már halott.

✂

Az egyik artista meglovagolja az elefántot, a másik megszelídíti a tigrist. Mégis, mennyivel kevesebbet tapsolunk azoknak, akik halk szavai nyomán megszelídül egy "vad barom", vagy meghunyászkodik egy "vérengző fenevad".

✂

A természet mérhetetlenül pazarló. Billió szám vannak csillagok az égen és billiószámú egy óriás pöfeteggomba spóráinak száma. Nem keringhet minden nap körül egy föld és nem csírázhat ki minden spóra. Vajon mi szabja meg ezek mennyiségét? Csak nem a megtestesülni vágyó lelkek száma?

✂

Van aki talál egy gyémántot, van aki évtizedekig mossa a folyó homokját, míg valami kis aranyat összegyűjt, van aki egész életében keres, de rossz helyen és semmit sem talál és van aki soha sem keres semmit. És mégis sokszor ez utóbbiak találják meg a nagy gyémántot. A bajok rendszerint csak ez után kezdődnek. A "mit kezdünk vele" problémával.

✂

A varjak nyáron, amikor meleg van és sok az enivaló egyedül csavarognak. Télen csapatokba - közösségekbe - verődnek és szeretnek egy-egy nagy fán, vagy magas távvezeték oszlopon egymáshoz közel ülve társalogni. A mi közösségeinkben is van nyári szünet, de télen rendszeresen összejevünk társalogni. Az együtt élő közösségekben is biztosítani kell az egyéni mozgás szabadságát, hogy életben maradhasson.

✂

A kecske az egyik legintelligensebb háziállat. Nem érzélgős, mint a macska és nem szolgálalkú, mint a kutya. Realista és igen jó az emlékező tehetsége. Soha nem felejt el azt, aki megrángatja a szakállát. Ismerek néhány kecske típusú embert.

✂

Az őszi és tavaszi avarégetés a kiskertekben nemcsak a sok száz katicabogár pusztulása miatt nem jó. Nem jó a nyár elejei sok millió tetű miatt sem. Ne bántsod azokat akik kordában tartják a "tetűket"!

✘

Ha kerítést építünk a szarvasbika útjába, ott fog elpusztulni! Ha az embereket korlátozzák szabadságukban nagyon hamar alkalmazkodnak, sőt még jól is érzik magukat. Mennyivel könnyebb embernek lenni!?

✘

"A szél ott fú ahol akar. Hallod a zúgását, de nem tudni honnan jön és hová megy". A bolond lyukból fúvó szélre sajnos ez szintén igaz. Nagyon ébernek kell lenni ahhoz, hogy meg tudd különböztetni a szeleket.

✘

Gyalog, biciklivel, lovas kocsin könnyebb lejtőn járni, mint emelkedőn. Ezért jutunk nehezen fölfelé. Mindig beiktatunk pihenőképben egy kis lejtőt.

✘

A hegycsúcsok, sziklák vonzóak. Felküzdve magunkat rájuk - azaz leküzdve magunkat - mindig újra meg újra megtapasztaljuk, hogy a saját belső hegyünkön is feljebb jutottunk egy jöttányit.

✘

A nyiladékok célja, hogy elválassza, áttekinthetőbbé tegye az erdész számára az erdőt, megkönnyítse a vadak elejtését, vezesse a turistákat ha eltévedtek. Az emberi élet nyiladékai a betegségek és a csendes semmittevés órái. Figyelmeztetnek a tilosra, az észrevétlenül közeledő fontos dolgokra és az eltévelyedéseinkre.

✘

A természet hangjai nem a polifonikus zenével, hanem egy szál szitárral adhatók vissza. A természet hangjaiban nem a harmónia a fontos, hanem a szabadság. A mennydörgésbe az óriás bükkfák is beleremegnek, a patakcsobogás összegyűjti a hajnali párát és az énekes rigó esti éneke elaltatja a méheket és legyeket. A nagyzenekari harmóniát akkor szerette meg az ember, amikor süketévé vált a természet hangjaira.

✘

A fotó, ha jó, visszatükröz valamit a természet harmóniájából. A természet, ha néha kíméletlenül, vagy közömbösen, de visszatükrözi teremtője tökéletességét. Így aztán a természetfotó, a tükrökép tükrözésével akarja megláttatni a valóságot. Ezért kevés a jó természetfotó.

✘

Mit enne a mókus télen, ha a mogyoró helyett a szamócat szeretné? S mit a méhek, ha a nektár helyett fűvet gyűjtenének? Az embernek könnyű. Ő mindenevő. Jó neki a szamóca és a mogyoró is, a jó nektár és jó a fű is. Sőt talán mostanában leginkább a vegyi anyagokat és a mérgeket szereti.

✘

Öt évig kísérleteztek. Több száz tudós dolgozott együtt a sikerért a világ minden részéből. Dollármilliókat költöttek rá. Aztán a játék közepén valamelyikük egy hanyag pillanatában elveszítette a Mars-szondát. Olyanok vagyunk, mint az óvodások. A különbség talán csak annyi, hogy ők még nem tudják: játéuk közben néhány millióan éhen halnak.

✘

Sötétben a hangok felerősödnek. Sötét erdő közepén egy bokorban állva olyan a kis cickány motozása, mint egy vaddisznóé nappal és a sündisznó szuszogása, mint egy gőzmozdonyé. Ha nagyon mély a sötétség lehet, hogy meghalljuk őrzőangyalunk szárnysuhogását.

✂

Az ember szeme csak egy pontra tud fókuszálni. Csak ez az egy pont lesz éles. Ezzel a látásmóddal már jó régen elboldogulunk. Mégis egy fotón igyekszünk a téma minden részletét élesre állítani. Így aztán a kép tū éles lesz, de élettelen.

✂

Többször éreztem már, hogy valaki meglökött, mikor senki sem volt mellettem, vagy valaki szólt hozzám, mikor egyedül voltam. Amikor elgondolkoztam, hogy éppen akkor mit csináltam, vagy mire gondoltam mindig valami finom, de tiltott dologhoz jutottam. Lehet, hogy valaki irigyel? De az is lehet, hogy Apám szelleme lökött oldalba, mint annakidején ha piszkáltam az orrom.

✂

Az óriás plakáttól a Good Year gumi reklámja köszön rám. Hátterben a Matterhorn. Annak köszöntését fogadom, sőt megállok és gondolatban felszaladok a Hörnli-gerinc meredek lépcsőjén egészen a csúcsgig. Mindig szent hegy volt a számomra, így aztán a közelébe sem kerültem. Lehet, hogy akik a gumikat reklámozzák azoknak a gumik szentek, vagy a pénz, amit érte kapnak. Valamilyen bálványt csak kell imádnia az embernek!

✂

A televízió és az INTERNET értelme számomra abban nyilvánul meg, hogy akik egy kicsit is fogékonyak mások szenvedésének átélésére, azokat elborzasztja - legyen az krimi, háborús tudósítás, katasztrófa, kábítószer-kereskedelem. Az elborzasztás eredménye, vagy menekülés, vagy közömbösség, vagy cselekvés, azaz az én kinyílása a világra. De a lényege az állandó irritálás, állandó szembesülés saját magammal. Sokat köszönhetünk e két találmánynak, állandóan láthatjuk, hogy még mindig van tisztítani, tisztáznivaló, amíg a cselekedet, a beszéd, a gondolat nem lesz tökéletes, mint mennyei Atyánké.

✂

Enyhén szólva gyanús a dolog. Hogy a porszennél is kisebb darabja a világmindenségnek és azon belül egy-egy ember sorsa az egész rendszer működésének értelmes célt adjon? Mégis, nap mint nap érezhetjük, hogy törődik velünk valaki, mint azzal az eggyel, akiért a 99-et elhagyta a pásztor. Nem tehetem meg, hogy legalább bégetéssel ne figyelmeztessen merre kószálok és hogy szeretnék visszajutni hozzá. A csillag milliárdok ellenére is.

✂

Írni csak addig kell, amíg az ember az árnyékot látja, meg azt, ami elfogja az árnyék elől a fényt. Erről sokat lehet írni. Akár életeken át is. A formájáról, színéről, ízéről, szagáról, anyagáról, szokásairól, életéről, haláláról, beszédjéről, külsejéről. De amint valaki megpillantja a fényt elfelejthet írni. Arról már csak beszélni lehet, de inkább csak dadogni. Legfeljebb példákban, vagy néha a porba rajzolva.

✂

A gombák élete a föld alatt, a fák és füvek gyökerei között folyik. Vékony szálaik pókhálószerűen hálózzák be az egész földet, hogy aztán egy kedvező pillanatban - akár éveig is várva - termőtestet növevessenek és sok ezerszeres (milliószoros) termést hozzanak. Mi emberek is így élünk itt a földön. Csírázunk, burjánzunk, szívjuk a tápanyagot a körülöttünk lévő élővilágból éveig, évtizedekig, hogy aztán valami csoda folytán megteremjünk egy-egy Platont, Leonardot, Albert Schweizert, Mahatma Gandit, Kalkuttai Terézt.

✂

Az őszi kikerics különleges helyet foglal el a növények világában. Szívem szerint a remény virágának nevezném. Télen úgy viselkedik mint minden hagymás növény: alszik. Tavasszal aztán hatalmas leveleket növeszt és nyár elejére már a bimbók is ott dagadnak a levelek tövében. Aztán, ahogy a fű nő körülötte ő úgy esik össze, sárgul, szárad el. Ám ősszel, amikor a természet körülötte halódni kezd: elveszti színeit, fényeit, varázsát, ő akkor - szinte a semmiből - ismét megjelenik és beteríti a rétet világító, halványlila, szívszorítóan gyengéd kis csokraival. Ilyen a próféták élete is. Amikor az élet burjánzik körülöttük a megtérésről és a bűnbánatról beszélnek, mikor pedig dögszagú a levegő a remény vigaszát nyújtják.

Nem hiszünk a gondolatolvasásban, az elátkozott- és a szent helyek kisugárzásában, az átkok megfogadásában és a szeretet gyógyító erejében, pedig sötétben is tudjuk ha egy illatozó rózsa van a közelünkben.

Vajon beszélhetünk-e egy füves virágos rét, vagy egy burjánzó esőerdő túlnépesedéséről? Nem szoktunk. Pedig bizonyára sok a csenevész, vagy épp megszülető, a gyengécske, vagy kiszáradó fűszál, cserje. Az életerő mégis áthatja – élteti – az egész mezőt, erdőt. Vajon miért csökken a népesség éppen ott, ahol a legkedvezőbbek az emberek életfeltételei, ahol a legtöbb életerőnek kellene áramolnia? És miért burjánzik ott, ahol éhen kell halni? Lehetséges, hogy az ember az egyetlen élőlény, akit nem az életerő éltet?

Az erdők hallgatnak. Számunkra csak a madarak, patakok, őzek és pelék teszik "szó-szólóvá" az erdőket. A körülöttünk lévő lelkek is hallgatnak. Szavukat a felfedezéseinken, jó, vagy rossz sorsunkon, betegségeinken, álmainkon keresztül hallatják, néha vízesésszerű dübörgéssel, néha a szellő lágy susogásához hasonlóan.

A hatalmas gabonatáblák, óriás szőlőskertek érzékenysége köztudott. A füves-virágos rét és vegyes lomberdő szinte mindent túlél. Az európai ember egy életre megbetegszik, ha Afrikában, vagy Indiában természetes vizekből iszik. Az odavalósiak mindent megehetnek és megihatnak és még élteti is őket. Mintha a kórokozók a civilizációs környezetben agresszívokká válnának. Mintha a természet közeli élet védelmet nyújtana azoknak, akik beleolvadnak a harmóniájába.

Az ember szenved, a kutya is és a szobanövény is. A hangya, a fűszál és a gazella nem szenved. Valami hihetetlen nagy ereje kell legyen a szenvedésnek, ha még a környezetünkben élő állatok és növények is átveszik tőlünk. A természetnek nincs szüksége erre az erőre. Az ő ereje az életerő, ami mindent áthat, mindenben átfolyik. A szenvedés ereje nem természeti erő, más a dimenziója. Valahogy merőleges a létre és csak felfelé hat. A mi dimenzióinkban gyengeségnek látszik.

Meszes sziklapárkányon álló, göcsörtös, széltördelte öreg fenyő nem a szépség, hanem az életrealitás jelképe. Olyan ő, mint a tibeti árpaföldek parasztja, a kalkuttai riksa, vagy öreg, özvegy Juli néni lenn a bugaci tanyán. Szépségét az adja hogy minden körülmény ellenére utolsó leheletéig a Nap felé törekszik.

Szakmailag semmi sem indokolja, hogy a tarvágások közepén itt-ott megmaradjon egy-egy magányos óriás. Bár a magok génjeibe van írva minden szükséges törvény, mégis jó, hogy felnézhetnek valakire, ha kidugták a fejüket a földből. Láthatják mi lesz belőlük, ha túlélnek a versenyt. A tisztás közepén egyedül álló, terebélyes, magányos óriásról azonban ők is csak álmodhatnak, mint mi Buddháról, Krshnáról, Mohamedről és Jézusról.

A hangyákéhoz hasonló életvitelünket legjobban az aluljárókban lehet érzékelni. Jóformán semmi különbség sincs a fekete, erdei hangyák folyamatos hömpölygése és a nagyvárosi aluljárók folyamatos hömpölygése között. Talán az egyetlen különbség, hogy az egymáshoz közel elhaladó hangyák összedörzsölik csápjaikat egy pillanatra, hogy percről percre igazolják egy családhoz tartozásukat. Rólunk emberekről ez nem mondható el. Mi már elfelejtettük, hogy egy családhoz tartozunk - egy az Atyánk és egy az Anyánk is - és csak remélni lehet, hogy egyszer ismét rájövünk.

✂

A szervezet méregtelenítési igénye ősrégi tudáson alapszik. Például a félvad macskák és a kutyák, de a rókák is rendszeresen esznek keserű füveket, melyek elősegítik a szervezet megtisztulását. Lelki méregtelenítésünk is ősrégi tudáson alapszik. Ezt a tudást sajnos elvesztettük. Pedig a rengeteg testi nyavalyánk napról napra felhívja rá a figyelmünket. Mégsem törődünk vele. Még annyira sem, mint egy macska.

✂

A természeti törvények könyörtelen gépiességgel érvényesülnek az élővilágban. A vadon élő madarak pontos, aprólékos, fáradhatatlan gépiességgel működnek a tojások lerakásától, a fióka etetésén keresztül, a kirepülésig. Éppen így működik ez egy rókacsaládnál is. Semmi érzelgősség. Színtiszta gyakorlatiasság az élet érdekében. Az embereknél ez az időszak évtizedekre is elnyúlik. Egészségtelen esetben sohasem következik be a kirepülés, vagy a kikergetés. Pedig az állatoknál és az embereknél is ez biztosítja a felnőtté válás fájdalmas, de szükséges beavatási szertartásának végét. Az emberfiókáknál a megélhetéssel talán nincs is baj. De a lelki-szellemi felnőtté válás manapság egyre ritkább. Csecsemők és kamaszok maradunk életünk végéig.

✂

Az őzbaknak nincs karórája, mégis percre pontosan járja az erdőt. Megbízhatóbb, mint a Hold, mert az sokszor felhő mögé bújik.

Az ember sem tart rendet maga körül. Aztán csodálkozik, ha benne sincs meg.

✂

A hatalmas mufloncsapat önfeladt gondtalansággal vándorol a tavaszi erdőben. Mekegésüktől visszhangzik a szál bükkös. A gidák száguldása felveri a tavalyi avart, megindítja a hegyoldal fellazult talaját. Gondtalanságuk felett azonban ott örködik a szikla tetején az öreg jerke szoborszerű mozdulatlanságban, hogy bármilyen zavaró jelre éles füttyével figyelmeztesse a csapatot. A fütty szent dolog a muflonoknál. Elhangzása pillanatában feltétlen engedelmességet vált ki az egész csapatból. Sokszor elfelejtünk odafigyelni az őrt állók füttyére, ezért sokkal több a bajunk, mint a muflonoknak.

✂

A fiatal csókák is versenyeznek, ki ülhet fel a templomtorony csúcsán álló kereszt tetejére és a varjak is egymást lökdösik le a magasfeszültségű oszlop, vagy tévé antenna tetejéről. Azonban valószínűleg ők megelégszenek a játék örömeivel, mert még egyetlen csókát, vagy varjút sem láttam a csúcs alatt a többiektől széttépve, dögletten.

✂

Ha egy erdei darázsraj rosszul választja meg a fészek helyét és az nem kellően védett, ősszel könnyen áldozatul esik egy-egy éhes szajkónak, harkálynak. Egy szellemi közösséget még ennél is több veszély fenyeget. Nemcsak a hely megválasztása a fontos, hanem a kellő rejtettség is. A nyilvánosság csőre élesebb, mint a szajkó csőre. A falak elegendőek, ha viaszból vannak is, de csak akkor, ha nincs a közösségben senki, aki szereti megenni a viaszt.

✂

A csigák magányos vadászok. Egész évben egyedül járnak az erdőt, mezőt. Rá sem néznek a másik csigára. Aztán nyár elején napokig tartó, önfeladt nászban egyesülnek. A csigának sok az ellensége. A természet mégis tudja, hogy évi egy nász elég a fennmaradásukhoz. Az ember megváltoztatja a természet

törvényeit. Az általa kiválasztott, kedvezményezett egyedek túlburjánzanak, mint ő maga is. Persze ezt csak a többi faj rovására tehetik.

Csak olyan örök törvények módosíthatják, haladhatják meg a természet törvényeit, mint a lelkek szolidaritása, a szellemi evolúció, a szeretet, vagy a szabadság törvényei. Ezek működésének ma még kevés jelét látjuk. Ezért kerülhet mindentől veszélybe a földi élet.

✘

Az őzek és a cinkék folyamatosan csipegetnek. Az ölyv és a róka egyszer eszik egy nap. A pók hetekig elvan egy léggel és egy kullancs csak egyszer szívja tele magát vérrrel egész életében.

Az emberek között, táplálkozási szempontból vannak cinkék, ölyvek, pókok és kullancsok is. De mintha ez a korral is összefüggne: a fiatalok között több a cinke, míg az öregek inkább pókok. És, mintha a szellemmel is: Gandhi alig evett, Simone Weil is, s vannak szentéletű kortársaink, akik évek óta nem esznek egy falatot sem. Lehet, hogy az étel és az ital tényleg nem az egyetlen táplálékunk?

✘

A forgalmas országúttól kétszáz méterre, egy sziklatömb alján, déli félárnyékban, az avarban egy nyest alussza nyugodt álmát. Összegömbölyödve, orrát a hasa alá dugva, teljes biztonságban. A felé gurított kisebb földgöngyök, ágak zaja sem zavarja. Maga a megtestesült nyugalom, erő és szépség.

A legvérszomjasabb ragadozó is elárulhat valamit a Teremtőről.

✘

A szúnyogok és kullancsok szerepe, hogy megvédjék az erdő, a mocsarak és lápok vidékét a folyamatos emberi zaklatástól. Azonban, sajnos teljesen tehetetlenek a bulldózerekkel szemben.

✘

Van, aki fogyókúrázik és van, aki éhen hal. Régen csak a túlvilágon találkoztak, ahol az éhező Lázár Ábrahám kebelén nyugodva hallgatta a pokolban szenvedő gazdag siralmaikat. Ma a tévé jóvoltából naponta láthatjuk a Lázárokat és ők is minket. Már eljöttek hozzánk a gazdagok szellemei is odaátról és elmondták azt, amiről a történet második része beszél. És még ez sem volt elég ahhoz, hogy megosszuk mindenünket a szegényekkel. Jézus nagyon jól ismert minket. Már akkor is.

✘

Talán a reinkarnáció tanának széleskörű elterjedése fogja megoldani az ökológiai, szociális és gazdasági problémáinkat. Gyermekeink és unokáink jövője ugyanis még biztosíthatónak látszik, de mi lesz velünk, ha déd-, vagy ükunokaként ismét mi születünk le ide, erre az általunk tönkretett földre, erre a nyomortól és betegségtől gazdag környezetbe és ebbe az öldöklő társadalmi igazságtalanságba? El kellene kezdeni már gondolkodni!

✘

A Hegyi beszéd arra tanít minket, hogy ne higgyünk feltétel nélkül az érzékszerveinknek, természeti és társadalmi törvényeknek, mert ezek ideiglenesek. Higgyünk viszont a lelkek szolidaritásában, a lelki-szellemi evolúcióban, a szeretetben és a szabadságban. Az utóbbi néhány évtizedben a fizikusok sorra alátámasztják a Jézus által tanított lételveket.

✘

A hüvelykujj egyetlen leváló szarusejtjéből újra felépíthető a teljes ember alakjával, érzelmeivel és szellemi képességeivel együtt - mondják a biológusok. De ki fogja belé lehelni a lelket?

✘

Az ihlet az a csatorna, melyen át a szellemvilág, átlépve az író személyiségét közvetlenül a toll és a papír felhasználásával nyilatkozik meg. Ilyenkor születnek az olyan versek és írások, melyeket az író nem akart

leírni, de mégis megjelennek. Sokszor akaratok ellenére is. Mintha lökdösnének minket, hogy elgondolkozzunk: kik is vagyunk tulajdonképpen?

✂

Ha a muskátli elszárad, kidobjuk a szemétre. Ha a macska nem ad életjelt, elföldeljük. Ha egy emberből nem jön ki egyetlen értelmes mondat sem, diliházba csukjuk. De a lelki élet egyetlen rezdülése nélkül élő embereket baráttá, társá fogadjuk, sőt emberiessegből igyekszünk alkalmazkodni hozzájuk. Melyik természeti törvény kényszerít erre bennünket?

✂

Negyven éve tudok a Matterhorn létezéséről. Negyven éve vágyódom utána, hogy egyszer megláthassam. De azért félek is! Mi lesz velem azután, ha már láttam? És Istennel mi a helyzet? Nem ugyanez?

✂

Megfájdult a könyököm, majd a vállam is. A könyökömmel érvényesülök, könyöklöm ki magamnak a dolgokat: a sikert, a győzelmet, a pozíciót, a pénzt. A vállammal vállalkozom, cipelem a terhet, erőlködöm előre. Valószínűleg túlfeszítettem a dolgokat, hogy így begörcsöltek, megkeményedtek, ilyen fájdalmassá váltak. Ha nem foglalkozom velük, akkor is elmúlnak. Egy kis kenőcs, masszázs és vége. Mégsem történetet véletlenül, mint más sem. A harmónia hiányára utaló jelek ezek, mint a villámlás, a földrengés, vagy a télen bőgő szarvasbika. Vagy csak egész egyszerűen öregszem.

✂

A jeges, sötét, téli hajnalon három rigó ül a lakótelep egyik cseresznyefáján. Az egyik szép csendesen dúdolgatni kezd. A tavasi dalait dúdolgatja. Csukott csőrrel. Csak úgy. Magának. Hogy el ne felejtse. Mint azok a bizonyos okos szüzek, azon az éjszakán. Félig alva, de mégis felkészülten.

✂

A spórát a szél hozta. Észrevétlenül telepedett meg a hatalmas bükk jég repesztette törzsén. Aztán élni kezdett és évek alatt megrontotta a fát, amely látszólag még élt, de már nem létezett. A farontó gomba létezett csak.

Nekünk könnyebb. Észrevehetjük, ha jön egy rossz gondolat, egy rossz eszme, egy *rossz csoda* (Hamvas B.) és ha életünket nem is veszélyezteti, a létünket megronthatja. Nagyon ébereknek kell lennünk, mert ezek észrevehetetlenebbek, mint a spóra.

✂

A szikla tetején ülök. Hallgatom az erdő meleg, nyári csendjét. Felettem a sziklafalon páfrányok integetnek. Lábamnál a kövek közül kis mogyorószínű pele bújik ki. Kis bogyót tart a mancsai közt, majd beleharap. Én is harapok egyet az almából. A hatalmas szál bükkök visszhangozzák a rágásunkat, majd a kis pele végigszalad a korhadat ágon és visszabújik a kövek közé. Tovább hallgatom a csendet.

✂

A pszichológusok szerint a fel nem dolgozott lelki-szellemi konfliktusainkat a tudatalattiba nyomjuk vissza, — süllyesztjük el — nem számolva azzal, hogy semmit sem lehet elrejteni és ha a helyén nem oldjuk meg, akkor eggyel alacsonyabb szinten, a test szintjén fog megjelenni valamilyen betegség formájában. R. Dahlke szerint ez a helyzet a szeretettel is. Az áradó, mindent átölelő és egybeszerető krisztusi szeretet hiánya okozza a burjánzó, mindent felemészítő és határok nélkül terjedő rákot — mondja. A misztikusok — Isten szerelme fiai és leányai — szeretetével azonban szintén valami baj lehet, mert borzalmas testi szenvedésekről írnak. Lehet, hogy Isten nem szereti a szélsőségeket?

✂

"Jól, csak a szívével lát az ember" — mondja a kis Herceg. Igen. Valószínűleg így igaz. A szem túl szoros összefüggésben van az aggyal, ezért tisztán mindig csak egyetlen pontot és mindig csak előre lát. A szív

viszont térben lát, sőt téren és időn kívül is. Látja a világ összes szenvedőjét, látja azokat a zöld hullámokat, melyek mindennel és mindenkivel összekötik. S látja azt a létrát is, melyen az angyalok közlekednek.

✕

A levegő itt van körülöttünk. Hatalmát és erejét megtapasztalni azonban mégsem a lélegzetvételnél, s nem is csendes, meleg, nyári estén lehet, hanem a hegytetőn tomboló szélviharban, vagy szálerdőben orkán idején. Így van valahogy a lélekkel is. Az ő tomboló vihara az érthetetlen, logikátlan, nevetségesnek tűnő, életét önként odaadó szeretet.

✕

Szikrázó napsütésben állok a jeges-havas tájban. Tájfutó rohan el mellettem. Csak a kezével int. A jeges hó recsegése lassan elhal a távolban. Vajon hallott-e valamit a cinkék énekéből, a sarkák cserregéséből. Hallotta-e a misére hívó harang szavát? És a lepergő zúzmara halk zizegését? A tiszta hallás is van olyan fontos, mint az erős izom és jó tüdő.

✕

Franciose Sagan írására ihletett film. Az asszony megkíván, majd beleszeret egy fiatalemberbe. Otthagyja érte férjét, családját, mindenét. A fiú depressziós alkat. Egy idő után az asszonyt megunja és eldobja. Az asszony öngyilkos lesz. A film érzelmes, látványos, szép, de üres. Ahol befejeződött, ott kellene elkezdni. Mit kezd a fiú a tapasztalatával? Így csak szélfúttá hullámokról szól. Az érzélgősség ma még mindig a legjobb bolt. Veszik, mint a cukrot. Csak nehogy végig kelljen gondolni valamit. Nehogy mélyebbre tévedjek. A hétköznapiság kifizetődőbb és nem is fáj annyira. Egy ideig.

✕

A víz minden kultúrában az életet szimbolizálja. Az élet egy szüntelenül hömpölygő időtlen folyam s a víz az élet bölcsője. Mégis, a víz számtalan megjelenési formája — jég, folyó, tenger, vér, leves, harmat, pára, gőz — mintha alátámasztaná Jézusnak az életről szóló tanításainak kettős jellegét: "Aki megtartja életét elveszti azt...". Úgy tűnik, mintha a víz szilárd, folyékony, légnemű halmazállapotai az élet fizikai, lelki, szellemi "halmazállapotait" szimbolizálnák. A víz körforgása pedig az élet körforgását. "Ami fent van, ugyanaz, mint ami lent van"?

✕

Gaia-val, mint élőlényvel kapcsolatos kutatások világítottak rá a levegő összetételének — ami laboratóriumban viszont előállíthatatlan — egy földi méretű szabályzórendszeren keresztül történő stabilizálására és ugyanakkor a legkisebb tartós változásnak az egész ökológiai rendszerre kiható katasztrófális következményeire. Ha egy ilyen jelentéktelen méretű porszem esetében, mint a Föld ilyen tökéletes szabályzórendszerek működnek, milyen tökéletes törvények uralkodhatnak világmindenség méreteiben? És az egész teremtésben? Miért aggódunk akkor, hogy mit együnk és mibe öltözködünk? Miért nem elég nekünk elfogadni Isten szabályait?

✕

A csillagászok ugyanazt játsszák, mint a régészek és a bélyeggyűjtők. Megpróbálják megtalálni a hiányzó darabokat egy csaknem végtelen nagyságú puzzle-ben. Linné óta nagy a kihívás: hátha nekem is sikerül. Ugyanezt tenné az is, aki megpróbálná rendszerezni a sivatag homokját a homokszemek formai jellemzői alapján. Ez talán még reménytelenebb és emiatt még izgalmasabb játék lenne. Minden szélvihar után új alakok milliói születnének. Ez igen! Játék, nem a győzelemért — mert az lehetetlen —, önmagáért a játékért!

✕

A szent könyveket megismerve — apánk, anyánk, gyóntatónk, vagy egy barátunk jóvoltából — egy idő után szinte sivatagi szomjúság lepi meg az embert a jó utáni vágyakozásában (lásd. Weöres S.: Nem szándékom). Ez a szomjúság sokakból hatalmas tetteket, másoknál magányos elvonulást vált ki, de az

érintettek nagy része ugyanott folytatja az életét, ahol eddig is volt és egyszerűen csak normális, emberi életet próbál élni. Belőlük nem lesz sem mártír, sem szent és az életben sem viszik semmire. De fájni nem fognak soha többé.

✂

Az Alpok kétezres gerincein virágzó encián jóformán semmit sem tud az emberről. A nagyvárosok szmogját viszont — ha hígítva is — néha belélegzi. Ilyenkor sem szidja a teremtőjét, sem a sorsát, hanem egy kicsit összébb húzza a szirmait, amíg a vész el nem múlik. De ha nem múlik el, akkor hamarosan kipusztul és az élet más formában, más helyen, talán egy alkalmazkodó-képesebb gombafajtában, az erdő szélén megjelenik. Miért gondoljuk, hogy nem vagyunk részei ennek a hatalmas hömpölygő élet folyamának, s miért hisszük, hogy többet elbírnunk, mint az encián?

✂

A kopár, meszes hegyoldalak arról tanúskodnak, hogy az élet szabad szemmel látható formái elköltöztek innen. De semmi sem utal arra, hogy ne lenne itt jelen az élet láthatatlanul, spórák, virágpor, pollenek, gombaszálak formájában a kedvezőbb létfeltételekre — akár évtizedekig. — várva. Jelenlegi formánkban, mi emberek erre nem vagyunk képesek. Kihalásunk esetén az emberi lélek más, alkalmazkodóbb formájú — dimenziójú? — testben kénytelen újjászületni, ha itt akar maradni a Földön.

✂

Van egy zöld és egy barna képem otthon, a szobafalon. A zöld kép madártávlatból mutat egy erdővel övezett, tavaszi tisztást; a barna, sárguló fűmagasságból egy megbarnult lombú, terebélyes tölgyet. Mindkettőn számtalan színárnyalat van, de mind zöld, vagy barna. Bármelyiket nézem, nagyon pihentet. Mérheteretlen nyugalom és csend van mögöttük.

✂

Van a Béke barlangban egy kis cseppkőoszlop. Úgy hívják: Buzogány. Évmilliók óta áll ott a sötétben, a folyosó közepén. Néhány évvel ezelőtt érte az első fénysugár, amikor egy karbid lámpával bevilágítottak a folyosóba. A kristálylapkák szikrázó fénye hirtelen betöltötte az egész barlangot. Ma már sokan tudják, hogy ott áll és világít. Mindenkire, aki kis lámpásával arra jár. Sokan vagyunk így. Csak egy kis fény, vagy melegség kellene! — mondom — és akkor majd én is... És addig mi lesz?

✂

Noé óta tudjuk, hogy a szivárvány a megbékélés jelképe. Az összes, általam eddig látott szivárvány is ezt támasztotta alá, bár mindegyik messze volt, a hegyeken is túl, valahol a horizont közelében. De a legutóbbi csak néhány száz méterre, szinte karnyújtásnyira, s kilométer szélesen emelkedett ki az alattam elterülő völgy sötét zöldjéből. Valószínűleg Noé is ilyet láthatott, hogy olyan szilárdan megmaradt a hite, mert ez, szemben az eddig látott többivel, döbbenetesen hatalmas, lenyűgöző és hátborzongató volt. Mint Mózesnek Ő, aki van. Még szerencse, hogy csak néhány másodpercig tartott a látvány.

✂

A vallásosokat be fogja kapni a New Age, ha elfogadják és gyakorlatban megvalósítják a természettel, a teremtményekkel való harmóniát, de kifelejtik ezek közül a másik embert. Azt aki éppen előttük áll. Ha nem felejtik ki, akkor ők kapják be a New Age-t.

✂

A technika megszállottjai — mérnökök, filozófusok, programozók és egyéb képimádók már a virtuális valóságról — a robotokkal kiszolgált képzeletben élés csodájáról — beszélnek, s nem is alaptalanul. Már a video is elvarázsolt bennünket. Mi lesz, ha magunk készíthetünk magunknak képzeletből valóságot? Mégis az az érzésem, hogy az irgalmas szamaritánus története — ha a virtuális valóság keresésébe bele nem pusztulunk — jobban tükrözi a jövőnket. Az ilyen mutánsok ugyanis, az élet eddigi története szerint alkalmazkodóbbak (lásd hangyásztapír), mint a hirtelen, tömegesen elterjedők.

✕

Az amarilis gumó hónapokig, összetöpörödvé, élettelenül fekszik az előszoba szekrény tetején, míg egy februárvégi vasárnap délután cserépbe ültetem és meglocsolom. Három héten belül félméteres szár tetején öt hatalmas, tölcser alakú, piros virágot nyit a világra. Így kellene nekem is szeretnem Istent. Már több, mint ötven éve locsol, ápol, gondoz, fürdet napfényben és valójában még egy árva kis nefelejcsset sem nyitottam Rá.

✕

Jónak az embert azok nevezik, akik képesek róla minden rosszat elfelejteni, vagy nem nézni oda, amikor csinálja: Egy anya, egy jó feleség, egy barát, Isten. A többiek viszont, akiket szintén megalázott, kigúnyolt, megvetett, lenézett, megcsalt, megsértett, megölt, vagy csak ellopott tőle valamit, egész másképpen gondolkoznak róla.

✕

Az ember szeme mindig csak egy pontot lát élesen (vagy azt sem). Sokan ezt nem tudják, ezért feltétel nélkül valóságnak hiszik, amit látnak. Ezért sokszor csalódnuk kell. Sajnos így van ez a többi érzékszervünkkel is.

✕

Lehet, hogy tévedtem az enciánnal kapcsolatban? Az ember képes elérni, hogy semmilyen életformában ne jelenjen meg újra egy kipusztult faj? A természeti katasztrófák együgyű gyermekjátékok az emberek tudatos cselekedeteihez, a rossz szellem cselekedeteihez képest. De kell-e a Természetnek az encián? Vagy csak a játékos, burjánzó változatosság kell? Normális emberek kellene és akkor nem számít hogyan hívják az élet egy-egy megnyilvánulását, mert létezik.

✕

Az idegen, sötét erdő félelmetes ellenség. Az ismert sötét erdő: biztos út, csendes fekhely, baráti ölelés, tápláló anya.

✕

A gombafonalak sűsűn behálózzák az erdei talajt. Egy kedvező pillanatban, ahol a legsűrűbbek, hatalmas gomba formájú termést hoznak, mely csak néhány napig él, de sok millió spórát terem, amikből ismét egymást kuszán keresztező gombafonalak nőnek.

Az emberiség által kibocsátott fonalak az utak, vasutak, légi utak, telefonvonalak és rádióhullámok, melyek szintén sűsűn behálózzák az egész földet. Néhol, kedvező esetben hatalmas, gomba formájú nagyvárosokat hoznak létre, melyek tartósabbak mint a gombák, de azokkal ellentétben, minél sűrűbb alattuk a hálózat, annál hamarabb kezdenek el belülről pusztulni. Pusztulásuk sok millió szegény embert terem, akik szétszóródva tovább építik a hálózatot egymás felé.

✕

Ha az ember undorodik, vagy viszolyog attól, hogy idegenek hozzáérnek, ne utazzon metróra.

✕

A tudomány szerepe, hogy megértsük, a vallásoké, hogy el tudjuk fogadni azokat a sorsszerű eseményeket, melyekre a tudomány nem képes választ adni. A tudomány és a vallás is arra szolgál, hogy megtartsa bennünket ezen a világon az eszünk, vagy a hitünk segítségével. Sokat kell tudnunk, vagy tiszta szívvel hinnünk, hogy talpon maradhassunk ez alatt a pár év alatt. De lehet, hogy az egésznek nem a talpon maradás a lényege?

✕

Itáliai utazás. Bologna — a reggeli ellenfényben felkiáltójelként merednek az égbe "Bábel" tornyai. Róma — a több ezer éves körengeteg lassan feloldódik a turisták és a motorinók áradatában. Vatikán — a Pieta csöndjét már golyóálló üveg védi. Pisa — az ékszerdoboz három épületétől megpukkadtak a környező városok. A mai ember alkalmatlan az ilyen szépség érzékelésére. A szemünkkel fölfaljuk, de el is rontjuk vele a gyomrunkat. Sienna — a lemenő nap fényében etruszk lovasok száguldottak át az Il Campo arénáján. A Dóm márvány borításán megcsillanó fény már nem Istennek szól, hanem a turistáknak. Firenze — a kőbe zárt fájdalom átsugárzik az évszázados falakon, át a kápolnák freskóján, át az középkori udvarok csendjén. Átsugárzik az aranyművesek remekein, át a turista áradaton, át a bővliárusok bódéin. Ma is sugárzik. Mindezek ellenére is sugárzik. Észak-olaszország — elegancia, autópályák, csillogás, turista áradat. Dél-olaszország — pineák, olajfák, köves, kiszáradt hegyoldalak, lusta csönd és csillogó fekete szemek.

✂

Aki a kor problémáin elgondolkozva és abból kiindulva új filozófiát és teológiát dolgoz ki, az csupán már az új szó használatával ellentétet támaszt. Még akkor is, ha a jelszava: "ami összeköt bennünket az sokkal fontosabb annál, mint ami elválaszt". Az új szónak a fiatalok rendszerint tapsolnak. Európában így megy ez néhány száz, vagy akár ezer éve. Ez persze nem jelenti azt, hogy a ma érvényes filozófiák és teológiák alkalmasak a valóság, Isten megismerésére.

Az archaikus korban a jelenkor problémáit az ősi hagyomány alapján magyarázták és oldották meg. Ez nem teremtett ellentétet, igaz új filozófiákat, teológiákat sem.

Ma sem kellene mást tennünk: a mai kor problémáit az archaikus hagyomány alapján szemlélni, megismerni és megoldani és tanítani. Ezt tette régen az európaiak közül például Assisi Szent Ferenc, Mórús Tamás, vagy a maiak közül Albert Schweizer, Kalkuttai Teréz, Cedric Prakash és az a számtalan, névtelen, szerény és békés ember, akinek a vérében van az ősi hagyomány, vagy éppen Hamvas nyomán vérévé vált. Ébernek kell lenni!

✂

A gazdagság érzékelhető jegyei: ép, tiszta szem, ép fül, használható kezek és lábak, nyugodt, megfontolt, kevés beszéd, gyakori mosoly, rendszeres tevékenység, érzékenység, adakozókészség, szerénység, a szép meglátásának adománya, összhang a természettel.

Ezekkel a jegyekkel az indiai, kaszton kívüliek között gyakrabban találkozik az ember, mint az európai-amerikai milliomosok között és gyakrabban az egyszerű, falusi emberek között, mint a neves, vezető, gazdasági-politikai személyiségek között.

✂

"Nem az ember alkotta a szellemet, hanem az teszi, hogy ő alkot" — mondja C.G.Jung. Mégis, büszkék vagyunk szellemességünkre, szellemi alkotásainkra, a kor szellemére s azokra a nagy szellemekre, akikre felnézünk. Ugyanakkor — Jung szerint is — ezeken a szellemi jelenségeken keresztül magát a szellemet lehúzzuk a magunk szintjére, beépítjük hétköznapijainkba, hétköznapivá, jelentéktelenné minősítve azt. Olyan ez, mint amikor egy kismacska nagyságú oroszláncolyköt veszünk magunkhoz játszani és mikor megnő, csodálkozunk, hogy ki kell költöztetnünk a házunkból, arról nem is beszélve, hogy esetleg a rossz nevelés következtében vérengző fenevaddá változhat.

✂

A szellemi táplálék szerzésnek két útját ismerem: az egyik fáradságos, a másik egyszerű. A fáradságos a népszerűbb. Millió számra kell apró, fekete, rovarszerű, u.n. írásjeleket fogyasztani, mire az ember jóllakik. És a tápérték még akkor is kétséges. Olyan ez, mint összettel vadszedret szedni és enni. Órákig tart, nyakig lila leszél és könyékig összekarmolt s utána még éhesebb, mint előtte. A másikhoz nem kell semmi. Csak egy kényelmes ülőhely s hogy mind az öt kaput becsukd. A táplálék csurgatott méz formájú és közvetlenül vérré válik. Ha közben elalszol, akkor is. Ma még én is a népszerűt alkalmazom. De már tudok a másiktól.

✂

A természet élő, egészséges közösségei — rákcsapat, halraj, hangyaboly, muflon-, vagy szarvas csapat, fecsketelep — külső behatásra azonnal és egyetlen egyedként reagálnak. Ahogy a közösség egész-sége romlik, úgy csökken le az érzékenység egészen addig, amíg már csak a behatást közvetlenül érzékelő egyed reagál. Később már az sem. Ez a természet rendje. Ugyanígy viselkednek az emberek egész-séges közösségei — család, falu, vállalkozás, nemzet — is külső behatásra. A belső verseny, az érdekelletét és az alá-fölé rendeltség tehát csak addig egészséges, amíg támogatja a külső behatásra adott közös cselekvést.

✂

Nietzsche Isten nélküli vallása nagyon hasonlít a Tao követőinek u.n. természet-vallásához. Mindkettő a bennünk lévő normális ember helyreállítására buzdít.

✂

Az elmúlt harminc évben sokkal türelmesebbek lettünk egymáshoz. Apáink még káromkodva léptek a villamoson, az ajtóban álló lábára, vagy sodorták le a keresztbe tett lábukat. A háton maradt hátizsákokat, pedig saját kezűleg adták a viselője kezébe a megfelelő kíséző szöveggel. Ma már ezekre oda sem figyelünk. Türelmesen viseljük el a kenguru áradatot és bocsánatot kérünk egy-egy oldalba vágáskor. Értethető a türelmünk. Elmulasztottuk megtanítani a fiatalokat a közlekedés szabályaira.

✂

Az embert egész életében elkíséri az építészet. Kórházban születik, házban nő fel, majd házat épít - esetleg többet is -, átalakítja, bővítet. A gyerekeinek is megépíti a házat, majd kórházban meghal. Az építkezéshez mindenki ért. A szemünk előtt zajlik minden építkezés.

Van azonban az embernek egy belső épülete is. Ezt nem nyilvános, nem látványos. Ennél nem lehet határidőt szabni a felépítésre. Ezt egész életben építeni kell, hogy elkészüljön. A két építkezés legjobb, ha harmóniában folyik. Csak átmenetileg mehet egyik a másik rovására. A mulasztást pótolni kell. Ha nem fiatalon, hát idős fejjel.

✂

Vajon miért mondta egy Krsna-tudatú a Váci utcában, hogy Krsna Isten volt, Jézus csak Isten fia, amikor a közös gyökerekről kezdtünk beszélgetni. Valószínűleg nem tudok még jól beszélni ezekről a dolgokról, hogy ellenkezést váltottam ki belőle és nem harmóniát.

✂

C.G.Jung a tudomány embere volt. Olyan, mint Einstein. Nem lépte túl, egy pillanatra sem a megtapasztalható világ határát. Mégis, fel tudta tárni a bennünk és körülöttünk lévő pokol és mennyország legmélyebb és legmagasabb szféráit. Nem menekülhetünk el. Ha már csak az anyagban és az eszünkben bízunk, akkor jönnek emberek, akik megmutatják nekünk az anyagban rejlő Istent és a gondolataink mögötti tudattalan valóságot.

✂

Az emberi élet sebességének mesterséges felgyorsítása (az autók, a szupervonatok, a repülők, az információs hálózatok, faxok, mobil telefonok, a rövidülő határidős megbízások, a transzkontinentális fuvarozás és bér munka, a munkaidő meghosszabbodása, a filmvágások számának növekedése, a csomagolt félkész és készételek, stb.) egyetlen célt, a nagyobb üzleti hasznot szolgálja. Minden egyébre (a növény és állatvilágra, a vizekre, levegőre, az emberi kapcsolatokra, a családokra, a gyermekek nevelésére, az egészségre, stb.), leginkább arra, ami az emberi élet minőségével függ össze, rövid és hosszú távon is káros. Mégis fenntartható, sőt fokozható is a sebesség az infláció, a munkanélküliség, a gazdasági és háborús fenyegetés, a megnyomorító adó- és nyugdíjrendszereken keresztül. És ezek szintén, mind a nagyobb üzleti haszon eszközei. Be vagyunk kerítve! Nagyon ébernek kell lennünk, mert nehéz megtalálni azt a bizonyos igen keskeny és meredek ösvényt, ami ebből a hurokból kivezet.

✂

A specialisták — Einstein, Jung — tízezer méteres sziklacsúcsokon állnak egyedül. Szavukat, nevüket ugyan hallani, de érteni nem érti senki. Haláluk után néhány évvel pár tudósnak sikerül felkapaszkodnia a csúcsra. Néhány tíz év múlva a sci-fi írók tapasztalataikat beépítik a regényeikbe. Néhány száz év alatt széles körben elterjednek a regények nyomán, de közben újabb specialisták teremnek még magasabb csúcsokon. Így működik a bennünket körülölelő erőter és a kollektív tudattalan — mondom én, aki már olvastam néhány scifit.

Jézus, aki a mennyei Atya fia volt, beszélt az ő anya-szeretetű Apukájáról és az Ő országáról, mint valóságról. Kant szerint a metafizikai valóság a gondolkodás tudományával, tehát a nem tapasztalati tudománnyal feltárható. Jung szerint a metafizikai valóság, mint megtapasztalható nem létezik, de az álomvilág bizonyos képei — minden kortól, kultúrától és személytől függetlenül — tudósítanak egy olyan valóságról, mely semmiben sem különbözik Jézusnak az ő Atyjáról és az Ő országáról festett képétől. "Boldogok akik nem látnak és hisznek."

Egyre szaporodnak körülöttünk az olyan emberek, akik látnak, hallanak, megéreznek olyan dolgokat, amiket a többség nem. Kézzel, vagy távolból gyógyítanak, gondolatot olvasnak és úgy belezárnak az emberekbe, állatokba, növényekbe, mintha az a legtermészetesebb dolog lenne. Az általam személyesen, vagy hallomásból ismert ilyen emberek, ezeket a képességeiket többnyire mások segítségére, gyógyítására használják. Olyan ez a mai világban, mint a kínai sötét, örvénylő jin szimbólum közepén megjelenő kis fehér pont.

A huszonegyedik század folyamán rá fognak jönni az emberek, hogy a betegségek a személyes, rossz energia hasznosításunkkal függenek össze, tehát hatékonyan megelőzhetők és gyógyíthatók. Ma még nem fogadjuk be kellő hatékonysággal az emberi kapcsolatok energiatermelését, nagyon rövid ideig és csak kis hatékonysággal vagyunk képesek felhasználni, illetve nagyon sok rossz szokáson, rossz hiedelmen és rossz csoda várásán — a tudatlanságon — át folyik el az energiánk.

Az éghajlat változásaira — a magas és alacsony nyomású ciklonok és anticiklonok, frontzónák — a mai, civilizált emberiség igen erősen reagál. Sok a "front érzékeny" ember — mondjuk. Vajon miért gondoljuk azt, hogy a körülöttünk kavargó — sokszor magunk keltette —, heves frontokkal és ciklonokkal tarkított lelki-szellemi-érzelmi viharok hatása kisebb ránk nézve? Miért tesszük ki nekik magunkat teljesen pőrén, védtelenül? Miért nem veszünk fel legalább egy lelki esőkabátot, vagy esernyőt a büszkeség felhőszakadásában, miért nem húzunk lelki bakancsot a fukarság dermesztő hidegében? Miért nem gomboljuk ki téglá-szilárd öltönyünket az őszinte figyelem és türelem áradó melegében? Miért nem vetkőzünk akár meztelenre egy baráti beszélgetés, egy nyitott tenyér kánikulájában?

A "veletek vagyok a világ végezetéig" és az "újra eljön dicsőséggel" ígérek keltette nagy szellemi áramlatok feszültségében él kezdetektől az Egyház. Amíg az utóbbi — a kívülről jövő remény — kézzel fogható közelségben volt remélhető, éltetett. Ahogy távolodott, ereje úgy merevedett és gyengült. Az előbbi, a bennünk élő Isten ereje minden időkből búvópatak formájában — az eretnekek, az eltemetettek, az elhallgatottak és a szekták — élt és tartotta fenn erejét. Mára az utóbbi erejét még a tudomány — fizika, pszichológia — "legújabb" felismerései is erősítik, így az erőviszonyok kiegyenlítődni látszanak. A mérleg nyelve — mint mindig — most is az egyes emberben van.

Az érzékszerveinkre és gondolkodásunkra alapozott világunkban üde színfoltok a megérzéseink. Ők az őrzőangyalunk sűgásai. Ahogy gyorsuló, zajosodó és áttekinthetlenebbé, agresszívebbé váló világunk

egyre jobban kezd hasonlítani a dzsungelre, úgy fejlődnek ki azok az elfelejtett képességeink, melyek a bennszülöttek életben maradásához elengedhetetlenek. Egy nagyvárosi forgalomban vezető sofőr, egy tőzsdei bróker, egy piaci vállalkozó, vagy egy menekült élete már ma is függ ezektől a megérzésektől, éppen úgy, ahogy egy dzsungelben vadászó bennszülöttnél is meg kell éreznie a feléje lopakodó jaguárt. Sajnos azonban a mai embereknek erre sokkal kisebb az esélyük, mert a megérzést az agy működése, a fül és a szem állandó terhelése akadályozza.

✕

Vajon elképzelhető-e egy olyan világ, ahol nincs semminek árnyéka, mert már minden világos, tiszta, átlátszó? Itt a földön, még Jézusnak is volt árnyéka, mert rásütött a nap. Pedig nála tisztább, átlátszóbb ember nem született a földön. Ő ezt tudta. Nem is harcolt az árnyéka ellen, még mások árnyéka ellen sem, még az emberiség nagy árnyékai ellen sem. Azt mondta: "ne állj ellene a gonosznak". Helyette megnevezte, amit látott: "az vesse rád az első követ...", "én pedig azt mondom...", "ne nézd a szálkát más szemében...", "távozz tőlem Sátán...". Amint megnevezte, az árnyék eltűnt, ott, abban a pillanatban. Többeknél akár hosszabb időre is. Nem az árnyék a rossz. Én vagyok vak és tudatlan.

✕

Ha a szent írásokat olvassa az ember és belopódzik tudatába a kétely, az nem baj. A kétely után jön a keresés és a keresés végén az a fal, vagy hártya, mely mögé ismét csak a bizalom lát be. Csak egy kerülő utat tettél. Csak akkor van baj, ha a kételyben megrekedsz és nincs erőd, vagy akaratod végigjárni az egész utat előre, a bizalomig. Ilyenkor veszti el az ember a vallását, a hitét és a talajt a lába alól. Ilyenkor sírja vissza a felekezeti, a közösség, a liturgia meleg fészket és válik megkeseredett cinikussá, vagy egy új felekezeti lángpallosú szónokává.

✕

A kétkedés, a tudatlanság ellen legjobb a tapasztalás. Mindennél többet ér. Többet a baráti szónál, többet az apai-anyai figyelmeztetésnél, többet a mester tanításánál. Ma már egyetlen tudás sem rejtett. Minden megtapasztalható. Bátorság! Szedd össze magad!

✕

Hogyan lehet írni, vagy beszélni

- egy gyengéd érintésről,
- egy szerető pillantásról,
- egy mozdulat bájáról,
- egy fenyő suhogásáról,
- egy tűz énekéről,
- egy napkelte érintéséről,
- egy kézszorítás melegéről,
- a kegyelem érintéséről,
- az őrzőangyal szárnyuhogásáról,
- a végtelen teljesség szeretetéről?

Ha lehet, csak a zene, a tánc, vagy a festés nyelvén. Legfeljebb versben, bár a szó halott. Az írott szó még inkább.

✕

Feldebrő – XII. századi, bizánci stílusú csodálatos altemplom. A falakon itt-ott freskó maradványok. A többi vakolattól gondosan megtisztítva. A műemlékvédők azon törekvése, hogy az eredetit őrizték meg, a falak vonatkozásában érthető. De a nem, vagy csak nyomokban létező freskó maradványok helyett többet elárulna a templom mai, helyi szelleméről, ha a jelenkor és a hely szelleme által komponált vakolat és freskók díszítenék. Talán félünk ettől a szellemtől, de az utókor bizonyára sajnálni fogja, hogy az ezeréves múlt emléktöredékei miatt a jelenkor festészetéről, ízléséről, szelleméről semmit sem fog tudni, hacsak annyit nem, amennyit a helyi építészet, technika – valamint a barby-k és tamagochi-k – fognak neki elárulni.

Tarnaszentmária – tenyérnyi kis templom és féltenyérnyi altemplom a XI. századból. A harminc éve munkáját végző öreg harangozó szavai hősi időköt idéznek. Sovány, csontos arca, ráncos keze jól illik a gótikus oszlop díszekhez és a kereszthajós szentélyhez. Szavai egyszerűsége és tisztasága, közvetlen megjelenése kiveszőfélben lévő emberfajtaról tanúskodik. Mint az anyakönyv is a plébánián: tavaly volt 8 temetés és 1 keresztelő.

Bélapátfalva – ciszterci apátság. A monostort megette a török és az idő. A templomot kikezdte a bánya és a hitetlenség. Most valami ismét megindult. A bányát kezdi benőni a Bükk erdeje s az elsómisés pap éneke lefolyik a hegyoldalon, hogy bekéredzkedjen a falusi portákra.

Aggtelek – valamikor ősemberek és medvék laktak a barlangban. Egyiküknek sem jelentett semmit a sok színes cseppkő. Aztán, néhány százezer év után jött Vas Imre és azt mondta: ez gyönyörű. Azóta, aki erre jár, mind az ő szavait ismétlgeti. A cseppkövek, mint már millió éve, csak nőnek és semmit sem tudnak erről a gyönyörűségről, szépségről, nagyságról, harmóniáról. Ők csak a csendről és a sötétségről tudnak s valamit a denevérekről. Mindez csak nekünk készült, hogy lássuk, halljuk, tapasztaljuk. De mi nem látunk és nem hallunk, csak eszünk raktárába beállítjuk őket a többi élményünk közé. Holnap pedig mellé állítjuk a napi híreket, az időjárás jelentést és a szomszédunk sértő megjegyzéseit.

Az örömhír:

- nem Krisztus feltámadása,
- nem az Atya transzcendens, eljövendő országa,
- nem a kiharcolt földi paradicsom, hanem:

hogy a bűn, az örület és a betegség ellenére itt a mennyek országa, mert nincs aki számon kérje a bűnt, az örületet és a betegséget. Nincs aki nyilvánartja, mert ha megfordulsz és elindulsz hazafelé minden bűnöd, betegséged és örültséged ellenére van, aki tárt karokkal fogad. És ő, aki átölel, veled lakik, a benned lévő csendben. Ezért nem a régi bölcsék és vallások, nem a múlt elemzése, nem a jövőbe vetett remény, nem aszketikus gyakorlatok, nem a jóért szenvedés, nem a jó követése, hanem a "legyen meg a te akaratod", akár mi is az, a metanoia. Egyetlen mozdulat, most, ebben a pillanatban. Ez felháborító, mert látszólag passzív; irritáló, mert nincs benne a jóra törekvő én a vallásosok, s nevéstéses, mert ésszerűtlen az ateisták számára. A bölcsék, egészségesek és igazak nem herdálják el a juszt, nem jutnak el a moslékig, ezért nem nekik szól az örömhír. De ki a bölcs, ki az egészséges, ki az igaz itt, ezen a földön? Mindenki, aki annak hiszi magát! Ezért csak a még névtelen gyerekek..., a már névtelen szegények... És velünk, a többiekkel mi lesz?

✕

Sokáig azt hittem, hogy az örömhírt a vallásosokon, az egészségeseken és a bölcséken kívül más nem érti meg. Ezért át akartam írni az evangéliumokat. Közérthetőre, egyszerű nyelvezetűre, hogy mindenki hallván hallja és értse. Aztán rá kellett jönnöm, hogy hallván nem hallok és nem is értek. Mert már bölcsnek, igaznak és egészségesnek tartottam magamat. És büszke is voltam milderre, mintha saját szerzeményem lett volna. Szerencsére a barátaim felnyitották a szememet, amikor rávilágította a másik énemre, az igazira: aki beteg, örült és bűnös. Most már csak haza kellene találnom Atyámhoz.

✕

A sabbath, vagy vasárnap és minden elcsendesedésre szánt óra értelme nem a jól elvégzett munka jutalma, ünnepe – mint ahogy mondjuk – hanem a "megszabadulásra való várakozás ünnepe" – mondják az ezoterikusok. Vajon Jézus így gondolta, vagy úgy? Mert nem mindegy! Egy egész világ van a két felfogás között!

✕

Az orgonabokorban, a meleg tavaszi délelőttön verébcspat tanyázik. Folyamatos csicsergésük végigfolyik a csendes mellékutcán. A következő sarkon gyermekcsapat fordul be. Az első kezét óvó néni fogja. Folyamatos csicsergésük végigfolyik a csendes mellékutcán.

✕

Jó reggelt – köszön le az ács a háztetőről.

Jó reggelt – köszön vissza a szomszéd a teraszról.

Kvák-kvák – köszön le mindkettőjükre a holló, miközben szembe repül a felkelő Nappal.

✕

Az állatvédők haragszanak a vadászokra. Pedig még egyetlen szőlősgazdát sem láttam, aki az egész évi gondozás és ápolás után ősszel ne szüretelt volna. A vadászok sem tesznek mást csak ők ebből élnek, a másik meg abból. Egy a fontos: a mérték, a jó gazda mértéke.

✕

A meleg hatására a tüzelőnek bevitt farönkökből százzszámra keltek életre a legyek.

Még a legjobb indulat mellett is folyamatosan pusztítjuk az életet magunk körül. Nem tehetünk mást. Ez egy ilyen világ. Minden és mindenki a másiktól él. Az állatokba be van építve egy korlát, ami az embernél csak a tudatossággal válik ismét működőképesé. Persze ettől még fel fogják falni a többiek!

✕

A bágyadt őszi nap lemenő fényében százsámra táncolnak a fűszálak felett a legyek. Kergetőznek, fogócskáznak, bújócskáznak. Ülök köztük és nézem őket. Talán idén utoljára. Holnapra fagyot mondtak.

✂

Harminc év alatt már kétszer láttam Dobogókőről a Magas-Tátra jeges csúcsait. Rendkívül tiszta idő kell hozzá, pedig csak kétszáz kilométer légvonalban.

Ha tiszta az idő, az Orion-köd szabad szemmel is látható, akár minden éjjel. Pedig 1300 fényévre van tőlem.

Sokszor a sötétség segít a tisztánlátásban. A túl sok fényben a felesleges dolgok elvonják az ember figyelmét.

✂

Tegnap a következőkről számolt be a tévé. A mekkai zarándoklaton száznál több hívő muzulmánt tapostak halálra; a Fülöp szigeteken a húsvéti szertartás keretében parasztok keresztre feszítették magukat tiltakozásul a kormány földprogramja miatt; a Párizs-Dakkar rally-n hárman életüket veszítették a sivatagban. És ezt már mindenki láthatta a világon, és még sem történt látszólag semmi változás: végtelenül türelmeseknek és megértőnek kell lennünk egymással.

✂

A házasság
Fenekig tejfel
Ennél többet
Ne is várj tőle

✂

Ma hajnalban egy nagy kéz meteorokkal szórta tele a csillagos eget. A szikrázó sisterség félelmében megirigyeltem a hangyák egykedvű nyugalját.

✂

Válasszatok, válasszatok kiabált egy őszi nap mindenki össze-vissza. Aztán senki sem választott. Azt csinálta tovább, amint addig. Közben a rigó nyugodtan ült az ágon és azt dúdolta tovább, amit tavasszal énekelt.

✂

Ne ülj állandóan ott a vadlesen – mondta a szarvas. Gyere be a sűrű bozótba, a félhomályba, a galagonya és a kökény tuskéi közé, ahol mi élünk. Akkor majd talán megérted a beszédünket is.

✂

Bicskájával lekanyarította az óriás őzlábgomba kalapját. Gyönyörködve nézte, majd letört egy darabot belőle és bekapta. A lány, zamatos, édeskés íz szétterjedt a szájában. Mindig ugyanaz az íz, már évmilliók óta – gondolta magában. Sohasem téveszti magát össze még a sötét föld alatt sem a galóccával. Ezt a biztonságot kellene valahogyan elveszni.

✂

A fenyőről a cinke hirtelen leszállt mellé, a terasz korlátjára. Lassan nézett fel a könyvből, hogy ne zavarja meg. Mit vétettél, hogy nézned kell azokat a kis kukacokat és nem kaphatod be őket? – kérdezte a cinke. Gyere inkább velem. Nézd ott csillog egy harmatcsepp a toboz alján. Igyunk belőle! Szomorúan nézett utána, majd tovább olvasta a könyvet

✂

Ahogy közelebb lépett a kutya vad ugatással ugrott a kerítésnek. Gyönyörű fogai kivillantak az ínycsont alól. Kurta vakkantással elhallgatott, amikor bedugta a rácson a csirkenyakat. Miközben a száját nyalta halkán dörmögte kifelé: ne haragudj az előbbiért, nem tudtam, hogy barát vagy – és megnyalta a kezét a kerítésen keresztül.

✂

Ha az ember Istent keresi emberekkel találkozik. Ahogy halad a keresésben, ezek az emberek egyre jobban kezdenek hasonlítani Istenre. Nem az emberek lesznek jobbak, hanem az ő szeme kezd egyre kevésbé torzítani.

✂

A győri vár, a Rába-kettőshídról nézve még valamennyire kiemelkedik a városból. Belülről nézve a Káptalandomb néhány lépcsőjével belefolyik a középkori városrész sétáló utcáiba. Már csak a maradék, néhány, öreg pap számára jelent fáradtságos dicsőséget a felkapaszkodás.

✂

Országos konferencia. Színpad. Hosszú asztal, reflektorok. A szónokokat megtapsolják. Önmagukat is. A büfénél sorban állás kávéért. Állófogadás. – Látott még valahol bélszint? – Elfogyott a rétes! – Jövőre ismét! – Talán Londonban kellene! A takarítók felmossák a termeket. Kiszellőztetnek. Kezdődhet a következő előadás.

✂

Az egyik évtizedekig vágyakozott rá, hogy megmászhatta a csúcsot. Terveket készített, hegymászókkal beszélt, könyveket olvasott és filmeket nézett meg. A másik, felhúzta a bakancsát és felmászott a csúcusra.

✂

Adjatok, szolgáljatok, ne alkalmazzatok erőszakot – mondta a Próféta. Legyetek éberek és tudatosak, hogy tudjátok mit is tesztek – szólt le a Mester a keresztről.

✂

A kis darab calcopirit amit a tenyerében tartott Mexikóból származott. A lila, bordó kék és fekete-ezüst úgy folyt össze a felületén, hogy a ráeső fény sem tudta szétválasztani. Nem is akarta. Még emlékezett rá, amikor kifolyt a vulkánból és még arra is, amikor ugyanolyan fény volt, mint ő.

✂

A létezés boldogsága melegítette. Csírázni kezdett. Először egy harsány kacaj bujt elő, majd egy gyermekfej. Aztán már sorra jöttek: néhány mese, faragott tányér és bútor, egy bögő szarvasbika képe, végül egy Chopin mazurka. Amikor a virág is kinyílt énekelni kezdett.

✂

Varázslat történt. David Copperfield eltüntetett egy vasutikocsit. Bisztrai Gyurka kesztyűjéből egy egész nyúlcsalád bujt elő. Belőlük pedig Döbrentei Ildi meséje majd rajzai. Az elsőnél a gyerek elmosolyodott, a másodiknál tapsolni kezdett. A harmadik után azt mondta: "még" és kedvenc pelenkáját a szájába kapta.

✂

A babák először a polcon álltak egymás mellett. Nem láthatták egymást, mert dobozban voltak. Később már semmit sem láttak, mert becsomagolták őket. A tanítónő baba csitítgatta a két kis nebuló babát, pedig ő is félt. Aztán valaki letépte a csomagolópapírt és két nagy kerek szem nézett rájuk. Kibújhattak a dobozból is. Aztán a padba ültek, majd sorban levetköztek. Végül már együtt heverésztek a földön a többi baba között. Hajukat megfésülték, megfürösztötték őket. Egyiknek már kijött a keze. Nagyon boldogok voltak.

✂

Ma már nem hiszünk a csodákban. Nem azért mert okosabbak lettünk, hanem, mert sokkal bizalmatlanabbak. Régen a Mester azt mondta: kövess engem. És felnőtt férfiak hagyták ott megélhetésüket és követték. A csodák ma is mindennaposak. Csak bizalom kell hozzájuk.

✂

Sokáig nem is gondolt rá, hogy képes az állatokkal beszélgetni. Egyszer aztán egy rókakölyök követni kezdte. Majd egy szarvasbika ijesztett rá, amikor egyszer szeptemberben elbőgte magát. Egy őz, télen odament hozzá és az örvös galamb bűgására leszállt eléje a tisztásra. Legjobban azonban akkor csodálkozott, amikor egy idegen emberrel – mint régi barátok – képes volt egy órán keresztül beszélgetni.

✂

Üvöltve szívta magába az első lélegzetet. Először mosolyogni tanult meg az anyjától. Később járni, majd beszélni. Majd mindent megszerzett, amit a többiek engedtek. Hatalmas könyvhegyek gyűltek körülötte. Aztán romlani kezdett a szeme és tisztulni a látása. A könyvei lassan elkoptak. A dolgok és az emberek olyan távolságba kerültek, hogy egyformának tűntek. És a csillagok is. Egyre kevesebbet beszélt. Járnai is csak amennyi szükséges. Legvégül rámosolygott egy kisgyerekekre és csöndben kifújta a levegőt.

✂

Az "Én Istenem, jó Istenem..." volt az első. Aztán jött a Miatyánk, a teljes ministráns szöveg latinul, majd Kempis, Szent Ferenc és Teréz anya. Majd megtanították a saját szavaival elmondani más gondolatait. Később, már a vége felé a saját gondolatai jöttek, majd azok is csendesedni kezdtek. A Jézus ima, a Bach korálok, a patak csobogás és a szélsusogás a fenyők között, következett. Végül nagy csend lett, csupán csak a lélegzés zaja. És akkor kinyílt előtte egy ajtó és mögötte becsukódott egy másik. Minden imádság lett. Szó nélküli, hang nélküli, személy nélküli, mély kútba hajított imádság. Majd kiderült, hogy ő maga a kút.

✂

A köldöknéző, vagy imamalmot forgató buddhista szerzetesek – bár Hamvas szerint más pszichikumú emberek, mint az európaiak – csak a felületes szemlélő szemében különböznek az egyszerű, családját eltartó, falusi földművestől, vagy teljesítményben dolgozó gyári munkástól. Mindkettő számára az egyhangú, világtól távol, vagy nagyon is közel álló tevékenység biztosítja a szabadulást. A különbség nem a pszichikumban, inkább a kultúrában lehet.

✂

A teve, az oroszlán és a kicsi gyermek – mondja Nietzsche az emberi elme három állapotáról.
A teve: mindennel megterhelhető a megélhetés biztosításától a világválságig, de "ne legyetek gondban..." mondta a Mester.
Az oroszlán: mikor már minden "kell"-et és törvényt és hagyományt ráraktak, akkor elordítja magát, hogy "nem ezt akarom" és lerázza őket, de "hallgassátok őket, de ti ne azt cselekedjétek, amit ők..." – mondta a Mester.
A kicsi gyermek, aki ártatlanul néz az őt felfalni készülő szörny szemébe s legfeljebb elpityeredik, ha már nagyon fáj, de "Atyám bocsátsd meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek" – mondta a Mester.
Az állapotokat megélni már könnyű. Azok a bizonyos átmeneti pontok. Ott nyilatkozik meg valami elmén túli. Ezeket csak az imádság, vagy a meditáció – más szavakkal a kilátástalanság, vagy a halál megtapasztalása – segíti át az embert.

✂

A tudósok felfedeztek egy új bolygót 30 ezer fényévre tőlünk. A szenzáció – mert az kell – nem az, hogy van, mert az már évmilliók óta van, hanem a "lehetséges rajta az élet" című híradás.

A Földön is lehetséges volt. Még egy ideig talán lesz is. És mit kezdjünk vele? Talán egyszerűen hagyni kellene, hogy éljen. Itt is, meg ott is. Az élet önmagában egy csoda. 30 ezer fényévre is, meg itt mellettem, kéznyújtásnyira is.

✕

A Bokor bázisközösségben nem a szervezetség, a létszám, a kiforrott liturgia, vagy a megalapozott teológia a döntő és nem is a folyamatos szociális tevékenykedés, hanem az a tény, hogy legkülönbözőbb korú, vérmérsékletű és beállítottságú emberek valamennyire átlátszóvá merik tenni magukat mások – sokszor alig ismertek – előtt. Ez a bátorság szüli aztán a viszont-bizalmat, ami kovászként az egész közösséget átformálja. A bátorság szülte bizalom kiszolgáltatottsághoz vezet. És pont a bizalom alapú kiszolgáltatottság az a repedés az én falán, amin keresztül a lélek kiáradva igazi valóságában mutatkozhat meg, átalakítva akár az egész világot. Ezért nem búvóhely keresés a vallásos élet, hanem hegytetőn álló kereszt. Valójában ez a szentek "luxusa".

✕

A tizenkilencedik század közepétől az emberek elkezdték Európában az eget ostromolni. Megmászták az Alpok, a Kárpátok, majd a világ összes nagy és szent hegyének jelentősebb csúcsait. De ezzel nem elégedtek meg. Szuperszonikus repülőket, Interkontinentális rakétákat, majd műholdakat bocsátottak fel. A huszadik század végére pedig a Holdra is feljutottak és terveikben már más galaxisok meghódítása szerepel.

Egyre inkább úgy tűnik számomra, ezek a kísérletek nem a világ meghódítására, hanem a Földnek és önmagunknak okozott egyre katasztrofálisabb válságok és károk elől való menekülési utak keresésére irányulnak. – Vagy, az is lehetséges, hogy az univerzumban keresi azt, amit a környezetében nem sikerült megtalálnia, mert ott sincs, hanem csak önmagában. De ott a legnehezebb megtalálni.

✕

Álltál-e már felhőbe burkolódzott hegycsúcson, pillanat alatt oszló szédítő szürkességben? A köd már messze alattad, s száz kilométerekre látó szemed könnyel telik meg a pillanat nagyszerűségétől?

Ki mondja, hogy a gond, a baj, a nehézkedés az egyetlen erő, mi ránk hat?

✕

Ültél-e már csendes őszi estén, erdei tisztáson, szarvasok között, mikor az ezerszínű világod lassan fekete tömbbé tömörödik s kigyúlva a csillagvilág csipkekönnyű végtelensége lelked az esti párákkal együtt felszáll közéjük?

Ki mondja, hogy a gond, a baj, a nehézkedés az egyetlen erő, mi ránk hat?

✕

Láttál-e már hegyhátak felett kiterjesztett szárnyakkal köröző ölyvet, melynek körei egyre szűkülve egyre magasabbra és magasabbra hágnak, míg el nem tűnik a nagy kékség párás végtelenjében s szíved vágyát magával viszi a semmibe?

Ki mondja, hogy a gond, a baj, a nehézkedés az egyetlen erő, mi ránk hat?

✕

Hallgattál-e már tavaszi szántás felett meleg fuvallatokkal érkező pacsirta éneket, mely mosolyt varázsol a nap arcára, felszárítva a fűszálak harmatkönnyeit. Csordultig telt-e szíved melegséggel, emberséggel és áhitattal s dalolt-e lelked vele együtt?

Ki mondja, hogy a gond, a baj, a nehézkedés az egyetlen erő, mi ránk hat?

✕

Kergetőztél-e már esti, erdei tisztáson pillangóval, hogy már lábad sem érte a fűszálakat.

Kiszámíthatatlan, önkénytelen, könnyed fordulataidat már a pillangó sem tudta követni s talán csak a megszokás tartott vissza attól, hogy elrepülj a nap felé?

Ki mondja, hogy a gond, a baj, a nehézkedés az egyetlen erő, mi ránk hat?

Simítottál-e már végig selymes, meleg bőrt, mely ujjaid alatt megremegett a gyönyörűségtől s az egész világ hirtelen semmivé zsugorodott?

Ki mondja, hogy a gond, a baj, a nehézkedés az egyetlen erő, mi ránk hat?

Szívtad-e már be nyirkos, őszi erdő savanyú illatát a lepergő halott levelek záporában s észrevetted-e közben a levelek közül kikandikáló, felfelé törekvő fiatal tölgyhajtásokat?

Ki mondja, hogy a gond, a baj, a nehézkedés az egyetlen erő, mi ránk hat?

Hogyan lehetséges, hogy a minden külsőt tagadás és a minden külsőt igenlés keleti és nyugati útjai ugyanoda vezetnek? Valószínűleg csupán egyetlen közös mondaton múlik az egész: "Irgalmasságot akarok, nem áldozatot."

Guru Nanak, Paramahansa Jogananda, Darshan Singh, Krishnamurti és Rajneesh voltak az indiai, Lao-cse és Csuang-cse a kínai mestereim. Az indiaiak mind Jézus utániak és mind hivatkoznak is rá. A kínaiak Jézus előttiek. Jézus nem hivatkozik rájuk, mert nem ismerte őket, de életének ismert három éve – életfelfogása, föld-, Isten- és emberközelsége – ismerősnek tűnt volna a kínaiak számára is.

Az első kérdés: ki vagyok én?

A második kérdés: hogyan válhatnék Jézus-természetűvé, vagy ami ugyanazt jelenti: hogyan válhatnék emberibb emberré?

A harmadik kérdés: hogyan válhatnék azzá, aki valójában vagyok?

A második kérdés a nyugati világ kérdése, a harmadik a keletié. Az első közös. A válasz is közös.

Van egy Univerzum, ami határtalan. S ez a határtalan egy porszem a létezés egészében. Mintha nem is létezne ez a határtalan! S mindez benned van; te vagy ez a határtalan létezés – mondják a Szentek. Majd halkán hozzátesszik, amikor már nem hallja senki: Isten ez a határtalan létező egész.

A barátság egy mérhetetlenül nagy energiaforrás, aminek nincs közepe. Szeretetnek is hívják, meg Istennek. Keleten Taonak.

Hirtelen felébredtem. A telehold éppen az arcomba süttött. Már nem tudtam elaludni. A távolban megszólalt egy rigó. Az ablak alatti cseresznyefáról válaszolt neki a másik. De melyik lehetett az első, amelyik elkezdte a füttyöt? Talán valahol Kamcsatka déli részén, talán tizenkét órával ezelőtt?! És azóta folyamatosan egymásnak adják a hírt: jön a Nagy fény! És még órákig. Skócia legnyugatibb szigetein fejeződik be? Hogyan megy át az Óceánon? S mire körbeér már kezdődik is előlről. Mint a víz, mint a vér, mint az évszakok! Mint az élet? Azóta is hallom őket.

A köztéri, utcai tárgyak a nyüzsgő embertömeg miatt hatalmas érzelmi energiáknak vannak kitéve. Mégis, a telefonfülkék a legkiszolgáltatottabbak. Ezeken a szűk helyeken árad a szerelem, a düh, a ravaszkodás, a csábítás és az elhallgatás mérhetetlen energiája. Meg is látszik szegényeken. Legtöbbször az üvegük

mondja fel a szolgálatot. Csak nagyritkán találkozni békés, nyugodt fülkékkel, melyek üvegei épek és padlója repedéseiből százsorszép mosolyog rád.

✘

Van a tested, ami egy csoda. E nélkül nem vagy. Van a lelked, ami Te vagy, ahogy Isten megteremtett. Köztük van az elméd, a személyiséged, ami egy zűrzavar, egy fikció és egy öslény, mégis mindent ez határoz meg az életedben: a tested működését is, a lelked ismeretét is. Kész örület! Dobd ki magadból, ami természetellenes és légy végre önmagad! - mondja OSHO.
Ébredj fel! - mondja Jézus. Tisztítsd meg a szíved - mondja Buddha. Ismerd meg önmagad - mondja a delphoi jósdá.

✘

Ötvenöt éves születésnapomon, egy teljes napon át állhattam a Matterhorn lábainál. Ez volt az utolsó nagy vagyam. Most már mérhetetlenül gazdag vagyok.

✘

A hajnali séta nálam a meditáció pótléka. Azt próbálom magammal elhitetni, hogy végtelenül szabad vagyok, ha hajnalban össze-vissza mászkálhatok az erdőben. A reggeli, amivel feleségem vár, bár jólesik, nagy csalódás. Enni kell!?

✘

Az életben nem az öröm a lényeg, hanem a harmónia - mondja egy barátom. De mitől lesz harmónia, ha nem a belső szabadság örömétől?

✘

Pszichotronika: a szeretni tanítás eszköze. Pl. szívbetegnél: kiveszem a szívedet, meggyógyítom, új szívet teszek bele, de vigyázz rá, hogy meg ne betegedjen ismét: te is szeress: figyelj oda másokra - mondta Dombi Feri bá.

✘

Az adás az egyik fő tanítás. Mégis van különbség.
Add meg a császárnak, ami a császáré és Istennek, ami az Istené. És így tovább:
- add meg a családnak, ami a családodé...
- add meg a feleségnek, ami a feleségedé...
- add a rászorulóknak, amire szükségük van...
- add meg a testednek, ami a testedé...
- add meg az eszednek, ami az elmédé...
- add meg az érzelmeidnek, ami az érzelmeidé...
- add meg a csendnek, ami csendé...
- add meg a természetnek, ami az övé..., de
add meg Istennek, ami Istené. Mi is ez?

✘

Isten a szemeddel lát, a füleddel hall, az orroddal szagol, a nyelveddel ízlel és a kezdeddel tapint, ezért veled kapcsolatban mindig "képben" van, de nem a te fejeddel gondolkodik és nem a te száddal beszél.

✘

Mikor már a legkisebb cigánypurdé is a szabadságról kezdett álmodozni, valahol, valaki tervezni kezdte, hogy átveszi a világ feletti hatalmat.

✘

Milyen könnyen mondja ki, írja le az ember: Isten.

Mint ha a zsebében lenne. Pedig, ami a zsebében, szájában – fejében – van, az egy bálvány. Ezért mondják a buddhisták, hogy ha Buddháról beszélsz, utána mosd ki a szád!

A „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat” tanács – a keresztény értelmezés szerint – a másik ember felé indít. Aktív cselekvésre szólít fel. Követőit közösség alkotásra ösztönzi. Ezáltal, hogy önmaga, valamint a testvéreken kívüli többi élőlény javáról megfeledkezzen.

Az „ahimsza” minden élőlényrel kapcsolatos

részvételre, azonosságra indít beleértve önmagát is. Csak akkor vezet cselekvésre, ha az nem árt senkinek és semminek. Ez, a vu-vei, a nem-cselekvő cselekvés. Nem vezet közösséghez. Követője egyedül járja az útját.

Mindkét tanács követője elérheti, hogy meggyullad benne az önmegtagadás, a megfordulás tüze. Az első az aktivitás útján, a második a vu-vei útján.

Mindkét tanács követője elérheti, hogy nem szabadul meg önmagától. Az első az aktivitás útján, a második a vu-vei útján.

Nehéz aktívnek lenni!

Nehéz nem-cselekvőnek lenni!

A legnagyobb tévedéshez vezet, ha az ember azt hiszi Isten rajta keresztül akar érvényesülni, hatni másokra és a világra. Ő ennél sokkal önállóbb – ahogy Fia mondta: felhossa napját, esőt ad mindenkire, csak úgy ingyen. Ebben az ingyenességben az ember csak útban lehet mindaddig, amíg már semmi akadályt nem jelent a nap és az eső útjában. Ide nem az érvényesülés, hatás, a jobbítás útja vezet, hanem csak és kizárólag az önfeláldozás, az egyszerűség és az átlátszóság. Az a tűz, amit a Fiú meggyújtott nem a becsvágy, a hatás, s nem is a jó szándék tüze, hanem az önfeláldozásé. A világgal egyetlen pontban – a jelen pillanatban – történő érintkezés egyszerűsége. Ez a minimum biztosítja a földi létezés maximális hatékonyságát. Ez az egyetlen mű, amin dolgozni érdemes, a többi csak cselekedet – ahogy Hamvas mondja. A munka itt abban van, hogy ne csináljam, hanem hagyjam – hagyjam lekopni. Mindent, ami rám rakódott – képek, formák, ízek, szagok, érintések, érzések, gondolatok – az ittlétem eddig eltelt idejében. Nem lehet fordítva. Hagyni kell rám rakódnia, hogy aztán lekophasson.

A magányos ember veszi a hátizsákját és nekiindul felfedezni, megismerni a nagyvilágot.

Az egyszerű ember hátára veszi a családját és kimegy a földre szántani.

A nagy ember hátára veszi népét, nemzetét, verseket ír, vagy felszólal a parlamentben.

A legnagyobb ember hátára veszi a világot összes bajával együtt és ki sem teszi a lábát a szobájából.

A bibét a szél beporozza. Ezért van sok erdő.

A macska bagzik. Ettől lesz kevés az egér.

Az ember gondolata önmagát nemzi. Ettől vannak tele a könyvtárak.

Ha a mennyek országa bennünk van, mi más dolgunk lenne, mint rátalálni.

Ha a mennyek országa a csillagokon is túl van, mi mást tehetnénk, mint kutatni utána.

A két világban közös, hogy mindkettő végtelen.

Ha viszont az Atya – mint általában az atyák – kézníváltásnyinál is közelebb van hozzánk, akkor nincs más dolgunk, mint megfogni a kezét, azaz lebontani azokat az akadályokat, melyek elválasztanak Tőle.

Ez az akadály azonban nem más mint a világ és önmagam.

Az út: a világ és önmagam megismerése. A megismerés figyelmet szentelést jelent.

Nem megváltoztatni! Megismerni!

Ahhoz, hogy valaki újjászülessen meg kell halnia a világ számára, s ahhoz, hogy meghaljon, fel kell ébrednie gépiességéből – mondja az írás. Nem lehet alva, vagy meghalás nélkül újjászületni. Felébredni nehéz, ezért lassú és küzdelmes folyamat, meghalni viszont egy pillanat alatt és örökre kell. Szép a lehulló őszi falevél és szép egy öreg kutyabarát halála is. Ez az ember sorsa is, ha nem ébred fel: szépség, mely beleillik a természet rendjébe. Csak ennyi? Akkor mi ez a nagy hű-hó?

✕

A fekete erdei hangyák szeretik a meleget, de csak egy bizonyos fokig. Ez jól megfigyelhető a mozgásukon. Minél melegebb van, annál gyorsabb. Van azonban egy pont, amikor már nem vállalják a további gyorsítást. Egy bizonyos napsütési intenzitásnál nem mennek ki a napra, hanem az árnyék szélén összezsúfolódnak tolonganak, míg egy új, árnyékos utat nem találnak. Az emberben nincs meg ez a gátlás. Képes a legnagyobb forróságban és UV sugárzás mellett is több száz kilométeres sebességgel száguldani és összetöretni, minden félelemérzet nélkül.

✕

Egy rododendron átültetése körültekintő, gondos munkát és hosszú hónapokig tartó figyelemszentelést igényel. Az eredmény akkor is kétséges. Szüleinkkel, nagyszüleinkkel, embertársainkkal nem ez a helyzet. Egy pillanat alatt képesek vagyunk átültetni őket minden különösebb figyelemszentelés nélkül. Legfeljebb utólag sajnáljuk, hogy hamar el kellett menniük.

✕

Bejöttek a vaddisznók a kertbe. Nyomukat a felfeszített kerítés, az elhullatott trágya és kifúrt turbánliliomok jelezték. Emlékeztetnek arra, ami felesleges, ami természetes, és ami nemcsak az enyém.

✕

Az emberek, mint a virágok a réten. Csokorba kötve – városi lakótelepbe kényszerítve – elhervadnak, és még a váza vize – a szavak, melyek összeköthetnék őket – is megbüdösödik tőlük.

✕

A Természet és Isten között csak a szabad figyelem van. Olyan figyelem, amely látja a Természetet, de nem veszik bele.

✕

Az ego, a személyiség egy teljes belső vallási hierarchia dogmákkal, liturgiával, szentségekkel és tanítóhivatallal, s mely folyamatosan a megtanult és a szokássá vált világára nyitott. Az Én is ismer egy hierarchiát: isteni – emberinél magasabb – emberi – ember alatti, és folyamatosan az egészre nyitott.

✕